EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 127, 15 Ağustos '95

5 Ağustos'un gösterdikleri

Tüm tarihi boyunca kurulu düzene ve sermayeye uşaklık çizgisi izlemiş olan hain Türk-İş yönetimi, bunun en başarılı örneklerinden bir yenisini son eylem şahsında gerçekleştirdi. Sonuç, özel bir tartışma gerektirmeyecek kadar açıktır. Türk-İş yönetimi hedeflediği sonuca ummadığı bir kolaylıkla ulaşmıştır. Eylemleri büyüyen öfkeyi yatıştırma, birikmiş tepkileri yasak savma girişimlerle boşa çıkarma amacıyla gündeme getirmiş ve sonuçta eylem sürecini bu çizgide yönlendirmeyi başarmıştır. İşçi kitlelerinin bu hain bürokratlara duyduğu güvensizliğin son yıllarda yıldan yıla hep büyüdüğü de düşünülürse, elde edilen bu sonuç, elde edilme kolaylığı ölçüsünde, bu hainler için bile son derece şaşırtıcı olmuş olmalıdır.

Türkiye'nin dört bir yanından 200 bin işçinin Ankara'ya akmasının özel önemi ve anlamı dışında, bu son eylem takviminin işçi hareketi için sonuçları, 3 Ocak ya da 20 Temmuz'dan farklı olmamıştır. Daha da önemlisi, 3 Ocak ve 20 Temmuz'dan farklı olarak bu son eylemlerin sendika bürokrasisinin bir güç gösterisine dönüşmüş olmasıdır. Onlar bunu işçiler üzerindeki denetimlerini, onları dizginleme olanaklarını sergileyerek yapmışlardır. Ve en kötüsü, sendika bürokratlarının bunu tam da, görkemli bir katılıma sahne olan Ankara yürüyüşü ve mitingi üzerinden başarmış olmalarıdır. Bu geçici bir başarı olsa bile sınıf hareketinin mevcut durumu için büyük bir zaafiyet göstergesidir. 26 Kasım'da "hain başkan" diye kovalananlar, ihanet çizgisi derinleşerek sürdüğü halde, 5 Ağustos'ta baştacı edilebilmişlerdir.

Olaylar açıklanan eylem takviminde belirleyici olanın 5 Ağustos olduğunu bütün açıklığı ile gösterdi. Komünistler buna önden ve özel bir vurguyla işaret etmişlerdi: "... Eğer Ankara mitingi katılım, coşku, kararlılık ve bürokratlara öfke bakımından gerekli gücü ortaya koyarsa, işçilerin eylem isteğini ve enerjisini geri biçimler içinde boğmak da hainice planlandığı kadar kolay olmaz. 5 Ağustos başarısı, 8 Ağustos eylemini bizzat işyerlerinde iş durdurmak ve alanlara çıkmak biçimine dönüştürmeyi, hiç değilse büyük kentlerde bu doğrultuda belli bir başarıyı kolaylaştırır."

Bu mümkün olamadı. 5 Ağustos'ta işçi kitlelerine hakim olan ve onları istediği çerçeveye sokmayı başaran Türk-İş, bunun verdiği güven ve rahatlıkla, 8 Ağustos eylemini fiilen boşladı, sahipsiz bıraktı. Yarattığı belirsizlik ve karışıklıkla, alttan alta yürüttüğü sinsi girişimlerle, 8 Ağustos'u büyük ölçüde boşa çıkardı. 8 Ağustos, 3 Ocak ve 20 Temmuz'un bile çok çok gerisinde, güçsüz, sahipsiz ve etkisiz bir eylem oldu. Sonuçta herşey 5 Ağustos eyleminde başladı ve bitti.

200 bin işçinin Ankara'ya akması, tartışmasız biçimde işçi sınıfı saflarındaki hoşnutsuzluğun bir göstergesidir. İşçiler sermayenin saldırıları karşısında öfke doludurlar. Onları Ankara'ya çeken budur. Bundan ancak budalalar kuşku duyabilir. Ama işçiler Ankara'da bir mücadele coşkusu ve kararlılığı sergileyememişlerdir. Hain sendika yönetimleri bunu çok akıllı, çok sinsi yollarla ve çok iyi bir organizasyonla boğmayı ve bastırmayı, mücadeleci bir coşku yerine gevşek ve apolitik bir havayı egemen kılmayı başarabilmişlerdir. Ankara mitingi, işçilerin onları 7-8 aydır sessizlik içinde oyalayan bürokratlara öfkesine değil, bu bürokratların işçi kitlelerine hakimiyetine sahne olmuş, buna tanıklık etmiştir.

Bu başarı sanılabileceği gibi kendi başına Türk-İş yönetiminin gücünden gelmemektedir. Tüm yıpranmışlığına rağmen Türk-İş yönetiminin işçi kitleleri üzerinde bir etkisi ve otoritesi olduğu, dahası gerici-şoven ideolojinin sağladığı imkanlar sayesinde taşrada bunun bir hayli de güçlü olduğu son olayların ışığında daha açık

görülebilmektedir. Fakat hain bürokratlar için umulmayan başarının gerisinde, son eylem takvimi sırasında meydanın tümüyle onlara bırakılması gerçeği vardır. "Sınıftan yana", ilerici, hatta hatta "sosyalist" bile geçinen sendikacıların ve sendika şubelerinin kayda değer bir karşı çabası olmadı. Aynı şey başından itibaren eylem takvimine kendi cephelerinden en etkin şekilde katılacaklarını açıklayan ve yönetimleri genellikle "sosyalistler"den oluşan kamu çalışanları sendikaları için de geçerlidir. Sınıfa öncülük iddiasındaki irili ufaklı devrimci örgütlerin eylem takvimine kayıtsızlıkları ise akıl almaz bir durumdur. Son aylarda semtlerde edindikleri küçük çaplı etkinlikleri nedeniyle birbirlerine kurumlanan, kendi konum ve kimliklerini açığa vuran türden bir çocukça gösteri ve rekabet havasına giren devrimci gruplar, Türk-İş'in açıkladığı eylem takvimi doğrultusunda neredeyse kıllarını bile kıpırdatmadılar. İşçi hareketini, Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin bu en belirleyici alanını, hemen tümüyle hain sendika bürokrasisinin inisiyatifine terkettiler. Yazık ki bunun tek gerçek istisnası Ekimci komünistler olabildiler. Geriye reformist sol çevreler kalıyor ki, bunlar ise ya İP örneğinde olduğu gibi zaten dosdoğru Türk-İş bürokratlarıyla aynı safta hareket etmektedirler. Ya da yeni liberaller örneğinde olduğu gibi, izledikleri ve tapındıkları "iş-ekmek-özgürlük" çizgisi nedeniyle sonuçta sendika bürokrasisinin değirmenine su taşımaktadırlar.

Özetle, Türk-İş yönetimi başarısını sendikal ve siyasal alandaki tüm muhalif güçlerin meydanı kendilerine bırakmasına borçludur. 5 Nisan saldırısının tüm sonuçlarına ve son bir yıldır gelişmekte olan kitle mücadelelerine rağmen ve bunların ardından, bu kadar kolay elde edilen başarının temel nedenlerinden biri budur.

Fakat daha genel plandaki bir başka nedenin önemle altı çizilmelidir. *Ekim* 5 Ağustos'u önceleyen sayısında şu değerlendirmeyi yapmıştı: "Bununla birlikte, bugünkü koşulların bir yıl öncesinden bir çok bakımdan farklı olduğu da bir gerçektir. Son 8-9 ayın kitle hareketleri yeni, toplumda geçmişten farklı bir atmosfer yaratmış durumda. Kuşkusuz işçiler de bu havayı yakınen soluyorlar. Yerel direnişlerdeki kararlılık ve militanlaşma bunun somut göstergesidir. Bu, bu kez 20 Temmuz'dan farklı bir sonucu elde etmek için uygun bir zeminin varlığı demektir."

Olaylar bu değerlendirmeyi umulan sonuçlar yönünden doğrulamadı. Sınıf hareketi politizasyon düzeyi bakımından genel emekçi hareketiyle kıyaslandığında bugün hala rahatsız edici ölçüde geridir. İşçiler hala sermayenin saldırısının kendi günlük çalışma ve yaşam koşulları için yarattığı sonuçların ötesine bakamıyorlar. İktisadi istemlerin bu dar çerçevesi ise sendikal mücadeleye ve bu çerçevede sendika yöneticilerine bir türlü kırılamayan bağımlılığı sürekli besleyen bir zemin oluşturuyor. 5 Ağustos eyleminde çokça atılan "Kahrolsun İMF, Bağımsız Türkiye!" ya da "Geliyor geliyor genel grev geliyor!" türünden çok politik görünen sloganlara rağmen gerçek durum budur. Bu sloganların politik anlamı ve gerekleri konusunda bile işçiler gerçekte açık bir fikre sahip değiller. Başka türlü olsaydı, 5 Ağustos'u izleyen 8 Ağustos eylemi bu denli utanç verici bir fiyaskoya dönüşür müydü?

Fakat bunun geriye dönük uzantısı olan vahim bir başka olgu daha var. Bu topluma egemen kılınmaya çalışılan milliyetçi-faşist havanın işçi sınıfı saflarındaki yankısıdır. 5 Ağustos'taki bazı slogan ve semboller, işçi sınıfının en geri kesimlerinin düzenin faşist ve şoven politizasyona yatkınlıklarının somut bir göstergesi olmuştur. Bunu tamamlayan bir öteki olgu yine 5 Ağustos mitinginde açığa çıktı. Mitingin "düzeni ve disiplini" büyük ölçüde yönetimini faşistlerin işgal ettiği sendikaların kadrolarına verilmişti. Nasıl ki Kürt hareketini boğmak için düzen MHP'nin ideolojisine ve çoğu silahlı militan güçlerine en etkin bir biçimde başvuruyorsa, öyle anlaşılıyor ki, Türk-İş yönetimi de sendikal hareket cephesinde bu işi artık faşist kadrolara ihale ediyor. Bunlardan oluşan gruplar 5 Ağustos eyleminde yer yer "düzen ve disiplin" sağlamak adına terör estirmeye kalkmışlardır. Ve ruhunu devlete çoktan teslim etmiş oldukları halde sol geçinen bazı hain çevreler, buna "işçi sınıfı disiplini" yaftası asıp alkışlayabilmişlerdir.

5 ve 8 Ağustos eylemleri sınıf hareketinin mevcut durumu ve sorunları hakkında son derece önemli bir dizi açıklık sağlamıştır. Önümüzdeki sayıda bundan çıkarılması gereken sonuçlar ve bunun komünistlerin önüne koyduğu görevler üzerinde duracağız.

EKİM

5 Ağustos'ta Ankara: 200 bin kişilik işçi denizi

Görkemli katılımın ötesi...

Türk-İş'in 5 Ağustos'ta Ankara'da düzenlediği "Emeğe saygı yürüyüşü ve mitingi"ne 200 bin civarında işçi katıldı. Eylem, katılan işçi sayısı bakımından son 15 yılın en büyük kitle gösterisiydi. Denilebilir ki 5 Ağustos eyleminin öne çıkan en belirgin özelliklerinden biriydi bu. Nitekim burjuva medya da bu gerçeği dikkate alarak, eyleme katılımı mümkün olduğunca az göstermek için özel bir çaba harcadı. Hemen hepsi koro halinde eyleme 100 bine yakın işçinin katıldığını söylediler. Haber olarak çok az yer vermekle kalmadılar, mitingin politik yönden zayıflığına ve cansızlığına ilişkin görüntüleri önplana çıkardılar. Tüm bunlarla 8 Ağustos'ta muhtemel etkili bir eylemin yolunu kendi cephelerinden kesmek istediler.

5 Ağustos eyleminin dikkati çeken yönleri nelerdi? Eylem katılım bakımından oldukça görkemliydi. Hemen neredeyse ülkenin dört bir yanından gelen işçiler meydana ve bulvara sığmıyorlardı adeta. Önümüzde muazzam bir işçi denizi vardı. Yürüyüş yerinde toplanan işçilere, bu heyecan verici tablonun tam tersine, bir sessizlik hakimdi. Slogan atılmıyordu. Öfke yerine sükunet, kararlılık yerine bekleyiş vardı. Bunu ara sıra bozan tek şey ise, çeşitli kortejlere dağılmış ve çoğunlukla az sayıda işçinin katıldığı davul-zurnalı oyunlardı!

Taşınan pankartlar renksiz ve cansızdı. Pankartlar ya slogansızdı ya da ekonomik talepleri içeren sloganlar yeralıyordu. Çeşitli bölgelerden işçiler, kendi sendikalarının pankartları arkasında toplanmaya özel bir itina gösterdiler. Miting ve yürüyüş boyunca değişmedi bu durum.

Bu sessizliği ve durgunluğu bozanlar ise direnişçi işçiler oldular. Eminönü, Aras Kargo, Tuzla Deri ve Polisan işçileri toplanma yerine büyük bir coşku, heyecan, kararlılık ve sloganlarla girince, sloganlar ve alkışlarla karşılandılar. Yürüyüş başlayana kadar bu coşku ve heyecanı çevrelerindeki işçilere taşıyıp durdular. Doğal olarak etkisi dar bir alanla sınırlı kaldı.

İşçiler üzerindeki havanın bir benzeri devrimci gruplar üzerinde vardı. Devrimci gruplar, toplam sayıları bakımından 300-400 kişilik bir kitleyi ancak oluşturuyorlardı. Hazırlıksız oldukları her hallerinden belliydi. Daha çok açtıkları pankartlarla sessizce bir kenarda bekliyorlardı. Yürüyüşün başlamasına yakın bir sürede atılan sloganlarla bu durum değiştirilmeye çalışılsa bile genel hava buydu.

Yürüyüş saat 11'de başladı. İşçiler coşkusuz ve disiplinsizdi. Yer yer yürüyüş düzenini büyük ölçüde yitirdiler. Savaşta ricat etmiş bir ordunun havası vardı işçiler üzerinde. Bulunduğumuz kortejde bu havayı değiştirmeye çalıştıysak da başarılı olamadık. İşçiler atılan sloganlara ilgisiz kaldılar.

Kuşkusuz bu havaya aykırı davrananlar da vardı. Eminönü, Aras Kargo, Polisan, Tuzla Deri (ve iç disiplini bakımından Beykoz, Tes-İş'in İstanbul şubelerinden bazıları) işçileri bu başıboşluğun tersine, canlı, coşkulu ve disiplinli davranan işçi grupları oldular.

İşçiler, izleyebildiğimiz kadarıyla, tüm yürüyüş boyunca sendika bürokratlarının belirlediği sloganlar dışına çıkmadılar. Onların belirlediği sınırların dışına çıkmamaya özen gösterdiler. Örneğin, attığımız sloganlara karşı çıkmadılar ama ilgisiz davranarak boğulmasına yardımcı oldular. Çoğu kez ekonomik talepler içeren veya politik bir içerik taşıyan ama hükümeti hedefleyen sloganlar atıldı. Bu konuda da sendika bürokratlarının tartışmasız bir egemenliği vardı. "Kahrolsun İMF, Bağımsız Türkiye!", "Geliyor geliyor, genel grev geliyor!", "Hükümet istifa, Tansu Amerika'ya!", "Benim işçim yalan, benim memurum yalan!", vb... Bunlar yürüyüş ve miting boyunca yoğun olarak atılan sloganlardı. Bayram Meral konuşmaya başladığında miting de dağılmaya yüz tutmuştu. Saat 2.30'da miting sona erdi.

Eylem baştan sonuna kadar sendika bürokratlarının tam denetimi altında geçti. Türk bayraklarının dikkati çeken ölçüdeki fazlalığı bu denetimin bir diğer ifadesiydi. Bazı işçi kortejlerinin önünde bir Türk bayrağı vardı.

Bazılarında ise hemen hemen her işçinin eline bir bayrak tutuşturulmuştu. Hain sendika ağalarının bunun örgütlenmesine özel bir önem verdiği anlaşılıyordu.

5 Ağustos eyleminin gösterdiği bir diğer olgu ise şudur. Devrimci hareket, tekil örnekler bir yana bırakılırsa, işçi sınıfı içinde herhangi bir politik varlık gösterecek durumda değil. İddialı görünen bazı devrimci grupların sınıfı etkileyecek bir politik konumlanışa ve varlığa sahip olmadıkları bir kez daha görüldü. Semt yoksulları içinde güç toplayan devrimci hareketin işçi sınıfı içinde tam tersi bir süreç yaşadığı söylenebilir.

Ekinci komünistlerin ise, eylem öncesi ve eylem sırasında anlamlı bir canlılık ve müdahale çabası içinde oldukları görüldü. Ankaralı yoldaşların hazırlığı ve müdahale çabalarının bu anlamda değerli olduğu ve yerleşmiş bir politik refleksi ifade ettiği açıktır. Yürüyüş güzergahı önden EKİM afişleriyle donatılmıştı. Bu eyleme dönük önden bir hazırlığın ve müdahalenin ifadesiydi. Yine eylem sırasında binlerce bildiri dağıtıldı ve iki çeşit binlerce kuşlama yapıldı. Ayrıca eyleme "8 Ağustos'ta Fabrikalardan Alanlara!" pankartı ile katılmışlardı. Miting alanında ise pankarta EKİM imzası takıldı. Sivil faşistlerin ve sendika bürokratlarının pankartı indirmeye dönük iki müdahalesi boşa çıkarıldı.

Kızıl Bayrak ise eyleme pankartlarla katılmıştı. Kızılay meydanında onbinlerce kuşlama yaptılar ve elden eyleme dönük bir özel sayı dağıttılar. Denilebilir ki, ülkenin dört bir yanından gelen 200 bin işçinin çoğu belki de bu sayede ve ilk kez Kızıl Bayrak'la tanışma olanağı buldu. Tam da bu yüzden böylesi müdahalelerin daha etkin bir şekilde süreklileştirilmesi gerekiyor. Yoldaşların kuşlama sırasındaki gayretli ve militan tutumları heyecan vericiydi. Bunun kendisi bile son derece anlamlı ve değerlidir.

İbrahim HASAN

5 Ağustos'ta ihanetin başarısı

(...) 4 Ağustos'a kadar Türk-İş hainlerinin kendi katılımlarını sınırlı tutmak yönündeki çabalarına rağmen katılan işçi sayısı açısından bu eylem '80 sonrasının en büyük işçi eylemidir. Üstelik, KÇSKK'nın katılımının hem Türk-İş tarafından sınırlandırılması, hem de bizzat KÇSKK'nın aktif destek sunmamasına rağmen böyledir.

Ancak sorun kaçbin işçinin katıldığı sorunu değildir. Sonuçta aynı zamanda bu eylem en geniş katılımlı ve en büyük iç boşaltma eylemi olarak da geçecektir tarihe.

Eylem organizasyonunu elinde tutan sendikacılar, başından sonuna kadar "bazı dış mihraklar", "provakatörler" dediği devrimci-sosyalist çevreleri işçilerden yalıtmak için öylesine bir çaba gösterdiler ki, güvenlik zincirlerini polis saldırısına karşı değil bizlere yönelik olarak oluşurdular. Bu durumun kendisi, onların hakimiyetinde geçen mitingte bile korkularının adresini açığa çıkarıyor. Buna rağmen alanda devrimci (ki katılımlarını bir Gazi ve Sivas olaylarını protesto gösterilerindekiyle kıyasladığımızda oldukça azdılar, bağımsız pankart taşımadıkları gibi siyasi sloganlar içeren pankartlar neredeyse hiç yoktu) güçlerin etkisi sınırlıydı. 15-18 Haziran eylemindeki coşku, hareketlilik ve politizasyonla kıyaslandığında, 5 Ağustos bir geri noktayı temsil ediyordu. Aynı şekilde, düzeni ve iktidarı hedefleyen sloganlar da yeterince atılmadı, katılım bulamadı. Tüm Haber-Sen'in alana girerken attığı "Yaşasın halkların kardeşliği!" ve Kızıl Bayrak ve EKK'nın aynı konudaki benzer sloganı dışında Kürt sorununa karşı bir sorumsuzluk vardı. İP ve pek çok sendikanın Türk bayraklarını tam da böyle bir günde taşımalarındaki anlamın açık olmasına rağmen, saflaşmanın boyutları açısından da önemlidir. "Şimdi pankartlar aşağı, bayraklar yukarı!", "Kahrolsun İMF, bağımsız Türkiye!", "İşçi memur elele, genel greve!" vb. en çok attırılan sloganlardı.

Meral hainiinin bu mitingte vermeye çalıştığı bir mesaj vardı. "Bakın Türk-İş işçisinin haklarını savunuyor ve işçisi de Türk-İş'i destekliyor" Bu kısmen doğrudur. Gerçekten önemli bir işçi kitlesi Meral'in kuyruğuna takılmıştır. "Türk-İş nerede, işçiler orada!" sloganı bunun ifadesidir. Gazetelerde çıkan bir haberde Meral'in "Türk-İş eski Türk-İş değil" demesi de boşuna değildir. Tüm bunlar bize görevlerimizi yeniden yeniden hatırlatıyor. Yaslandıkları geri işçi bilincini kırabildiğimiz ölçüde, bu sözler en kısa zamanda boşa çıkacaktır.

K. Erhan

Düzen uşakları yine görev başındaydı

İşçi sınıfı ihaneti aşacaktır!

Gerek yürüyüş ve miting sırasında, gerekse de hemen ardından yaptığı konuşmalarda Türk-İş ağalarının son derece keyifli olduğu gözleniyordu. Keyiflerini kaçıracak pek bir gelişme de olmamıştı doğrusu. Anlaşılan taşlanıp kovalandığı 26 Kasım eyleminden sonra Bayram Meral akıllanmış ve bu kez "gerekli önlem"leri zamanında aldırmıştı. Öncelikle araç ve diğer maddi olanaklar yönünden her sendikaya eşit muamele yapılmamıştı. Kimi sendikaya sınırsız olanak sunulurken, diğerlerine olabildiğince kısılmış, özellikle muhalif sendika ve şubeler, hemen tümüyle kendi olanaklarına bırakılmıştı. Bu seçimde Türk-İş'in kıstasının ne olduğu ise tartışma bile gerektirmez. İkinci önlem; kolluk kuvvetlerinin çoğunluğunun Türk-Metal ve benzeri sendikalarda konumlandırılmış MHP'nin faşist militanlarından seçilmiş ve her türlü duruma karşı önden hazırlanmış olmasıydı. Her türlü durumdan sadece politik çalışmalar anlaşılmasın. Esas olarak buna hazırlanmakla birlikte, bu faşistlerin ilk saldırılarından biri, örneğin Tüm Haber-Sen kortejine yöneldi. Burada yumruklaşmaya kadar varan bir sürtüşme yaşandı. Nihayet, bütün bir yürüyüş ve miting boyunca, Türk-İş ve Meral için tezahürat yaptırmak, her türden farklı slogan ve pankart, bildiri, kuşlama gibi politik faaliyetleri engellemek için uğraşmak bunların özel görevi oldu.

Bütün bu önlemler, saldırılar, kışkırtınalar boşuna değildir. Son eylem takviminin toplam bilançosu Türk-İş'in bilinen misyonunu sürdürdüğünü bir kez daha gösterdi.

Amaç; sermayenin yoğun saldırıları altında bunalan sınıfı yanlış hedeflere yönlendirmek, içi boşaltılmış eylemlerle yorup pasifize etmek, hak alma umutlarını eriterek, Türk-İş'in masabaşı pazarlıklarına razı hale getirmektir. Bu, kuşkusuz sermayenin amacıdır. Burada Türk-İş'e düşen rol ise, sadece sermaye uşaklığıdır. Türk-İş'in bu uşaklık için ihanette işbirliği yapabileceği tek yapı vardır. Bu İP/Aydılık çetesidir. Mitingte politika yapması engellenmeyen, hata önü açılan ve desteklenen tek siyasi yapı bu ihanet çetesiydi. Bütün gücüyle ve her zamanki gibi en önde Türk bayraklarıyla yerini almıştı alanda. 200 bin kişilik işçi kitlesi, Türk-İş'le İP'in slogan paslaşmalarıyla şoven bir ideolojiyle kuşatılmaya çalışıldı. Kitlelerin öfkesi elbirliği ile hükümete kilitlenmeye çalışıldı.

Bir yandan bu önlem ve ihanet işbirliği, diğer yandan genelde işçi hareketi, özelde de Türk-iş karşısında belirli bir titreklik gösteren devrimci yapıların, politik varlıkları ve güçleriyle eyleme yüklenmemeleri, dıştan bakıldığında, eylemde tam bir Türk-İş hakimiyeti görüntüsü ortaya çıkarmıştı. Oysa binlerce bildiri, kuş ve kokartı, çeşitli fabrika kortejlerinde açılmış 5-6 pankartı ve kendi pankartları altında oluşturdukları kortej ve sloganlarıyla komünistler bütün olanak ve güçleriye eylemdeydiler. Gerek doğrudan sendika ağalarının, gerekse da yukarıda sözü edilen özel seçilmiş faşist görevlilerin çeşitli saldırı ve engelleme çabaları boşunaydı. Sınıf devrimciliğinin bir gereği, sınıf içinde tertiplenebilecek bu tür gerici kışkırtma ve saldırılara taviz vermemek, "sınıftan geliyor" bahanesiyle karşısında titrek davranmamaktır. Nitekim, Türk-İş'in faşist görevlilerinin ve hain sendikcıların hemen her saldırısı, işçilerin de tepkisi ve komünistlere sahiplenmesiyle geri püskürtüldü. Komünist faaliyet, hemen bütün alana yayılan ve alanı özellikle kuş ve bildiriye doyuran bir kapsamdaydı. Pankart ve sloganlar ise, doğal olarak bulundukları yerlerin yakın çevresiyle sınırlı bir etkiye sahiptiler. Yüzlerce pankart arasında 5-6 pankart ve 200 bine yakın kitle içinde, esas olarak birlikte yürünen fabrika ya da sendika kortejleri düzeyinde bir yaygınlığa ulaşabilen sloganlarla alana hakim olmak da beklenemezdi doğal olarak.

Türk-İş'in hakimiyetini sergileyen dış görüntünün altında bu iç gerçekler de yatmaktaydı. Ne var ki, Türkiye işçi sınıfının ihtiyacı ve kurtuluşu açısından asıl istenen gerçek, her işçi emekçi gösterisine politik bir havayı egemen kılabilmektir. İşçi sınıfı hareketini sendikal reformizmin ihanetçi denetiminden kurtarabilecek bir politizasyona ulaştırabilmektir. İşte o zaman, ne sermayenin ne de işbirlikçi sendika bürokratlarının hiçbir çabası, işçi hareketine egemen olmalarını sağlayacaktır. Hareket onları bir safra gibi içinden püskürtüp atmasını bilir. Ama bunun için; işçi sınıfının kendi politikasıyla, yani sosyalizmle buluşmasını sağlamak gerekiyor. Bunun için, her zamankinden bin kat daha fazla çalışmak, her dakikasını işçi sınıfına hasreden sınıf devrimcileri olmak gerekiyor.

8 Ağustos'un kaderini 5 Ağustos belirledi

Türk-İş'in geleneksel toplusözleşme eylemleri için bu yılki programının son halkası, 8 Ağustos'ta "bir günlük iş bırakma" eylemiydi.

Hazırlanışından uygulanışına kadar, görünüşte (komünistlerin ısrarlı fakat sınırlı çalışması dışta tutulursa) tam bir Türk-İş egemenliğini yansıtan 5 Ağustos'un ardından, aynı kitleler, bu kez çok da net olmayan bir eylem kararıyla karşı karşıya kaldılar. Başkanlar Kurulu işe gitmemekten, Türk-İş işe gidip üretimi durdurmaktan söz ediyordu. İstanbul Şubeler Platformu ise ikisinden de farklı olarak, kitleleri alanlara çağırmaktaydı. İşçilerin kafasını karıştıran (gerçekte midesini bulandıran) bir başka konu daha vardı. Meral basın karşısında açıkça işyeri işgallerini ima eden konuşmalar yaparken, sendika şubelerine ve işyerlerine eylemin türü ve nasıl nasıl yürütüleceği ile ilgili net bir bilgi ve tutum iletilmemiş olmasıydı. Bazı sendika ve işyeri temsilcilikleri, özellikle "gece işyerinde kalma" konusunda kararın bulunmadığını, dolayısıyla da "işgal"e girişmeyeceklerini önden açıklıyorlardı.

İstanbul işçi ve memur sendikaları şubeler platformuna gelince. Bir zamandır sesi çıkmayan bu her iki platform, Türk-İş'in aldığı eylem kararlarının da itilimiyle, ilki 2 Ağustos ve ikincisi 7 Ağustos'ta olmak üzere iki toplantı yaparak, eylemler konusundaki düşüncelerini kamuoyuna açıkladılar. Özellikle ilk toplantıda açıklanan ortak görüşlere bakıldığında, bulundukları yerden (sendikal alandan) oldukça ileride bir "politik" performans gösteriyorlar, ayrıca sürekli bir eylem birliği niyetini ortak karar dönüştürerek kamuoyuna açıklıyorlardı. Açıklamaların özellikle 8 Ağustos'u ilgilendiren kısmına geçersek, örneğin ilk ortak metnin son paragrafında aynen şöyle denmekteydi: "Biz kamu emekçileri kendi taleplerimizle 5 Ağustos miting ve 8 Ağustos işbırakma eylemlerine **aktif olarak kitlemizle** katılacağız". Bu ilk basın açıklamasının tarihi 2 Ağustos'tur ve kamu çalışanlarının 5 Ağustos Ankara mitingine katılımı son derece sınırlı kalmıştır. Buna rağmen 7 Ağustos'da bir ortak toplantı daha yapan bu iki platform, hiçbir şey olmamışcasına, yine yukarıdan atmaya devam edebilmiştir. "8 Ağustos'ta çalışmayacağız, akşam işyerimizde kalacağız. İstanbul'da işçi ve kamu çalışanları platformları olarak alana çıkacağız" vb...

İşte Türk-İş'in 8 Ağustos iş bırakma eylemine bu ortamda girildi. İstanbul'da sokak gösterileri için iki bölge tespit edilmişti. İstanbul yakasında saat 11'de Saraçhane ve Vatan Caddesi'nde toplanan kitle, Aksaray Metro Meydanı'na doğru iki koldan yürüyecekti. Anadolu yakasında ise, Kadıköy Belediyesi'nin önünde gene 11'de toplanarak iskeleye doğru yürüyüşe geçilecekti. Eylem alanlarda yapılan gösterilerle sona erecekti.

İki platformun ortak aldığı "kitlesel katılma" kararı, İstanbul yakasında 1000-1500, Anadolu yakasında ise 800 civarında bir kitleyi toplayabildi. Bu kadar da değil, ilk toplanma yerlerinde toplanılamadı. Kadıköy Belediyesi önünde bunu polis engelliyordu. İstanbul yakasındaki iki alana ise zaten kitle gelmemişti. Buna rağmen bir grup Belediye önünden Kadıköy iskelesine yürüdü. Karşıda ise Sümerbank işçileri Vatan girişinde Haber-İş üyeleriyle birleşerek Tümtis üyeleri de Ambarlar'dan itibaren yürüyerek Aksaray Metro Meydanı'na geldiler. Zaten her iki mitingin asıl kitlesini oluşturan da bu işçi gruplarıydı. Anadolu yakasında, sendika pankartları yanında iki politik pankart açılmıştı. Ayrıca bildiri dağıtan bir kaç çevre görülüyordu. Komünistler de bildiri ve kuşlama çalışması yaptılar. Gösterideki en kitlesel politik grup Tuzla Deri işçileriydi. İstanbul yakasındaki eylemde ise, kendi politik ifadesi ve varlığıyla yer alan, pankart bildiri ve benzeri materyallerinde adını kullanan yapı pek yoktu. Sendika pankartları dışında sadece **Kızıl Bayrak** ve **Direniş** pankart açmıştı. Gene materyallerinde kendi adını kullanan **EKİM, Kızıl Bayrak** ve **Atılım** vardı. Bunların dışında, Mücadele Birliği Platformu ve Tekstilde Sınıf Tavrı adına basılmış bildiriler dağıtıldı. **Kızıl Bayrak** bildiri dağıtımının yanısıra yürüyüş kolunda ve alanda kuşlama yaptı.

İki şubeler platformunun ortak sokak eylemleri böyle gerçekleşti. Türk-İş'in grevi ise gene bunu aratmayan bir zayıflıkta uygulandı. İstanbul'da şehir hatları seferlerinin kısa süreli durması dışında trafik aksamadı. Belediye-İş, İETT'de Anadolu yakasında sabah iş girişi bittikten sonra kısa süreli kontak kapattı. İstanbul yakasında ise işi hiç durdurmadı. Temizlik aksamadı. Elektrikler yanıyor, telefonlar çalışıyordu...

Komünistler ve Polisan işçileri birlikte yürüdüler

Polisan işçileri ve Ankara mitingi

Devletin ve sendika bürokratlarının tüm engellemelerine karşın, işçi sınıfı, 200 bin kişilik büyük bir kitleyle Kızılay meydanını doldurdu. 5 Ağustos Ankara mitingi işçi sınıfının sermayenin genel saldırılarına karşı koyma isteğini bir kez daha ortaya koydu. Ne var ki, işçi sınıfının militan bir politik direnişe geçebilmesinin önündeki en önemli barikatlardan biri olan sendika bürokrasisi, burada da sınıf üzerindeki etkisini bir kez daha gösterdi. Devrimci önderliğin yokluğu koşullarında, sendika bürokratları eylemin düzen karşıtı biçimlere bürünmesini engellemekte zorlanmadılar. İşçilerin tepkilerini hükümet partileri üzerinde toplamaya çalıştılar. Bu görüntüyü mitingin genelinde hakim kılmayı büyük ölçüde başardılar.

Polisan işçilerinin oluşturduğu kortej, etkisi sınırlı kalsa da, miting süresince sendika bürokratlarının eylemin içini boşaltma çabalarının tam tersinden bir tutum sergiledi. Polisan korteji, kendi taleplerinin yanısıra, sermaye düzenini hedef alan, devrim ve sosyalizmi vurgulayan sloganlarla mitingte özel bir yer tuttu.

Polisan direnişi; giderek militanlaşan seyri, politikleşme doğrultusunda taşıdığı potansiyel, uzun süredir komünistlerle direnişçi işçilerin omuz omuza dövüşüyor olmaları gibi nedenlerle, devletin yanısıra sendika bürokratlarının da tepkisini çekiyordu. Polisan işçileri düzen partileri ve sendika bürokratlarından hak dileme tutumunu gittikçe kırıyorlar, direnişi kendi verecekleri kavgayla kazanacaklarını kavramaya başlıyorlar, başarıya sınıf dayanışmasını örgütleyerek, komünistler ve devrimcilerle birlikte dövüşerek ulaşabileceklerini öğreniyorlardı. Bunun içindir ki bürokratlar direnişin yalnızlaşıp kendi içinde boğulması için özel bir çaba harcadılar. Zira çok iyi biliyorlardı ki, yerel de olsa, kendi denetimlerinden çıkan ve sınıfın devrimci politikalarıyla zafere yürüyen bir direniş, sınıf hareketinde önemli izler bırakacaktır. Bu yüzden Polisan direnişi, henüz yetersiz de olsa, bu doğrultuda taşıdığı potansiyelle sendika bürokratlarına korku salmaya yetiyor.

Ankara mitinginde Polisan işçilerinin komünistler ve devrimcilerle oluşturdukları kortej komünistlerin sloganlarını güçlü bir biçimde haykırdı. 200 bin kişilik kitlenin arasında sesi sınırlı da çıksa, bürokratların mitingin içini boşaltma hesaplarını bozan anlamlı bir müdahalede bulundu. "Yaşasın sınıf dayanışması!", "Kahrolsun sermaye iktidarı!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!" gibi sloganlar, giderek çevre kortejlerden de destek buldu. Bu nedenle sendika bürokratları da sınıf düşmanı yüzlerini sergilemekte gecikmediler. Komünistlerin pankartını bahane ederek komünistlerle işçileri ayırmak, sloganları susturmak için, faşistler ve sivil polislerden oluşan bir güruhla korteji dağıtmaya çalıştılar.

Bu saldırı komünistlerin net ve kararlı tutumu ve Polisan işçilerinin, bir tutukluk yaşasalar da, komünistlerle birlikte kalması sayesinde boşa çıkarıldı. Komünistler, kurtuluşu sendika bürokratlarından medet ummakta değil, sınıf dayanışmasında, komünistlerle birleşmekte aramaları gerektiği vurgularıyla öncü işçileri tekrar toparlamayı başardılar. Kortej zayıflasa da devrimci-komünist sloganları daha güçlü bir biçimde haykırmaya devam etti.

Mitingte özel bir yer tutan bu olay bir dizi gerçeği açıkça sergilemektedir. Sınıf hareketinin önündeki sendika bürokrasisi barikatı, sınıfın politikleşmesi ve kendi sınıf ideolojisi önderliğinde komünistlerle birleşmesiyle aşılabilir. Bürokratların hala sınıf hareketini denetleyebiliyor oluşlarının gerisinde, sınıfın gerçek bir devrimci önderlikten yoksun oluşu çok temel bir rol oynamaktadır. Devrimci-demokrat grupların sınıfı devrimcileştirmek görevine ilgisizlikleri de düşünülürse, komünistlerin önderlik kapasitesi sergilemeleri ve parti kimliği kazanmalarının yakıcılığı daha iyi anlaşılır. 5 Ağustos mitingi, sadece komünistlerin önderlik boşluğunu doldurmalarının yakıcılığını değil, fakat aynı zamanda komünistlerin bu doğrultuda "buzu kırdıklarını" da göstermektedir.

Sendika bürokratları mitingin ardından (Petrol-İş özelinde mi bilmiyoruz) komünistlerin sendikalarda oturmasını yasakladılar. Sergiledikleri bu düşmanca ve aynı zamanda aciz tutumla, komünistlerin öncü işçilerle birleşmelerinden duydukları korkuyu dışa vurdular. Ama ne onların düşmanlıkları ne de düzenin saldırıları, komünistlerin partiyi yaratmalarının ve devrime yürümelerinin önüne geçemeyecektir.

F. DENİZ

Polisan direnişinin zaafları ve...

Etkili bir öncü müdahale ihtiyacı

Polisan direnişi 4-6 Temmuz'daki eylemlerin ve dayanışma gecesinin ardından yeni bir durgunluğa girdi. Şu an direnişe daha önce olduğu gibi fabrika önünde bir kaç gözcüyle sürdürülen pasif grev çizgisi hakim. Direnişin zaman zaman yapılan militan çıkışlara rağmen kabuğunu kıramamasının ardında bazı temel zayıflıklar var.

Sendika bürokrasisinin etkisi ve işçilerin direnişin insiyatifini tamamıyla kendi ellerine alamamış oluşu, bunların başında geliyor. Bugüne kadar yapılan tüm çıkışlar, grev kırıcılarına karşı verilen mücadele, dayanışma gecesi, doğrudan öncü işçilerin çabalarıyla gerçekleşti. Ne var ki öncü işçiler, tam da bu adımlar üzerinden direnişi daha üst boyutlara sıçratma olanağını kullanamadılar. Kendilerinde olan mücadele kararlılığını diğer işçilere de yayma, tüm işçileri karar ve eylem süreçlerine katma, mücadele kararlılığı üzerinden direnişçi işçilerdeki kenetlenmeyi pekiştirme olanaklarına fazlasıyla sahiptiler. Buna rağmen bu yöndeki çabalarını eksikli bıraktılar ya da tam tersi bir tutum izlediler.

Direnişçi işçilerin bir grev-direniş komitesine sahip olmaması, başından bu yana açık bir sorun ve direnişin en zayıf noktasıydı. Oysa işçiler bu konuda oldukça zaaflı bir çözüm yolunu tercih ettiler. Kendi aralarında, işçilerden de gizlenen bir komite oluşturdular. Bu komite kuşkusuz öncü işçilerin daha da kenetlenmeşi, öncü işçilerin çabalarının örgütlenmesi konusunda önemli bir işlev gördü. Ama, doğal olarak, komitenin direnişe önderlik yeteneği de sınırlı kaldı. Diğer işçilerdeki ataleti kıran değil besleyen bir sonuca yolaçtı. Öncü işçilerin tüm direnişçi işçilerle bağlarının güçlenmesine yeterince hizmet edemedi. Karar veren ve eylem yapan öncü işçiler ile atalet içinde bekleyen geri işçiler ayrımını azaltmak bir yana daha da güçlendirdi. Denebilir ki, öncü işçilerde varolan sınıfa güvensizlik ve sınıf bilinci eksikliği, direnişi ileri çekmek ve diğer işçileri de ataletten kurtarıp aktifleştirmek tutumu yerine, kendileriyle sınırlı bir mücadele tutumuna yolaçtı.

Doğal olarak bu alandaki zayıflık sendika bürokratlarının etkisini güçlendiriyor. Öncü işçiler bürokratlara karşı net görünmekle ve niyet olarak inisiyatifi bürokratlara bırakmamakla birlikte, direnişe önderlik etmedeki zaaf alanları nedeniyle, tam da sendika bürokrasinin etkisine kapı açtıklarını/açacaklarını göremiyorlar.

Direnişçi işçiler devrimci sloganlara ve devrimci müdahaleye oldukça açıklar. Direniş boyunca kazandıkları deneyimlerle, işveren, sermaye, kolluk güçleri, faşist devletin yasaları vb. konusunda önemli fikirler edinmiş durumdadırlar. Ama bu henüz net bir sınıf bilinci kazandıkları, sermaye devletine karşı mücadele etmeleri gerektiğini kavradıkları anlamına gelmiyor. Daha çok bu yönde bir arayış içine girmiş bulunuyorlar. Sınıfa/kendilerine güvensizlik, devrimci örgütlere güvensizlik, kapıyı aralamış olsalar da ekonomik mücadeleden ötesini göremiyor oluşları, henüz aşılamamış sorunlar olarak duruyor.

Kuşkusuz tüm bunlar direnişin politik önderlik ihtiyacını ortaya koyuyor. Aslında komünistler, direnişin uzun bir dönemi boyunca sağladıkları asgari güvenle ve işçilerle kurdukları sıcak ilişkilerle, son derece önemli olanaklar yakaladılar. Sadece Polisanla da sınırlı kalmayan, tüm Gebze bölgesinde sürdürülen sözlü-yazılı propaganda-ajitasyonla önemli müdahalelerde de bulundular. Ne var ki, bu müdahale etkili olsa da, direnişi daha tutarlı bir üst boyuta çekmede yeterli olamadı.

Bunlara karşı direniş, zaaf alanlarını hızla aşıp zafere giden yola girme olanaklarına fazlasıyla sahip. Özellikle öncü işçilerde çıkış arayışları hala sürüyor. Diğer direnişlerle, henüz iletişim düzeyinde de olsa, bir bağlantı kurulmuş durumda. İçinden geçmekte olduğumuz süreçte KİT işçilerinin kitlesel eylemlilikleri de düşünülürse, Polisan direnişinin yalnızlıktan kurtulma olanakları da kolayca görülür durumda.

Polisan direnişi, Gebze bölgesinde işçi ve emekçilerin gözlerini üzerinde topladığı önemli bir direniştir. Bu nedenle de komünistlerin daha etkili bir müdahaleyle politik önderlik ihtiyacını karşılamaları yakıcı bir görev durumundadır. Sonuç alıcı müdahalelerle direnişi üst boyutlara sıçratmayı başarmak zorundayız. Bu, Gebze bölgesinde sınıf hareketinin önünü açmada temel bir adım olacaktır.

Çukobirlik'de taşeron işçilerinin direnişi

Başarının güvencesi birlik ve kararlılıktır

Çukobirlik entegre tesislerinde çalışan 518 mevsimlik işçi, başta kadro sorunu olmak üzere, TİS'ten doğan geriye dönük haklardan eşit olarak yararlanmak ve ücretsiz izinin kaldırılması için 25 Temmuz günü iş bırakma eylemi yaptılar.

Sendikalı olan mevsimlik işçiler kadrolu işçilerle aynı işi yapmalarına rağmen, kadrolu işçiler 8-12 milyon arası ücret alırlarken, onlar 4 yıldır asgari ücretle çalışıyorlar. İşverenin fabrikanın revizyona gireceği gerekçesiyle işçileri bir aylık ücretsiz izine göndermek istemesi bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler yukarıda sıralanan talepler etrafında iş bırakarak fabrikanın bahçesinde eyleme başladılar. İlk gün, yaklaşık 300 işçi "Mevsimlik dediler, kanımızı emdiler!", "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!" pankartlarıyla, "Yaşasın işçilerin birliği!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "Susma, sustukça sıra sana gelecek!" sloganları eşliğinde iplik-dokuma bölümünün önünden genel müdürlüğe yürüdü. Halaylar ve türküler eşliğinde oturma eylemine başladılar. İkinci gün de eylemler aynı biçimde sürdü.

İlk iki gün boyuca işveren, her zamanki oyalama taktiklerine başvurdu. "Aslında biz size kadro vermek istiyoruz. Ama bakanlığın genelgesi buna engel. Size söz veriyoruz, genelge kalkar kalkmaz kadro vereceğiz" diyerek direnişin önünü kesmeye çalıştılar. İşçiler, işverenin kendi yandaşı 25 kişiyi kadrolu yaptığını hatırlattılar. Her zamanki ikiyüzlülükleriyle bunu reddettiler. İşçileri ikna edemeyeceklerini anlar anlamaz gerçek yüzlerini gösterdiler. Sizi toplu olarak işten atarız tehditleri savurdular.

Başlangıçta direnişe ilgisiz kalan sendika, daha sonra direnişi bitirme çabasına girdi. Başarılı olamayınca kirli oyunlarını devreye soktu ve kadrolu işçilerle mevsimlik işçileri karşı karşıya getirmeye çalıştı. "Mevsimlik işçiler yüzünden TİS görüşmelerini sürdüremiyoruz. Sizin haklarınızın alınmasının önünde engeller" demagojisinin direnişin kırılmasında önemli bir rolü oldu. Bu hainler direnişin başından itibaren grev kırıcı bir tutum sergilediler.

Kadrolu işçiler direniş boyunca utanç verici bir sessizlik ve duyarsızlık gösterdiler. Direnişçi işçilerin destek talebine, "eyleminiz yasal değil, yasal olsaydı sendika desteklerdi", "sendika çağrı yapsın hemen işi bırakalım!" vb. yanıtlar vererek kendi tutumlarını haklı göstermeye çalıştılar.

Direniş üç gün, gece ve gündüz fabrikada kalma biçiminde sürdü, üçüncü günün akşamı bitti.

Direnişin en önemli eksikliği, komitenin yeterli inisiyatifi gösterememesi idi. Sorunlara anında müdahale edip çözüm üretmede yetersiz

... Bu direniş bizim için ilk deneyimdi. Dolayısıyla bazı hata ve eksikliklerimiz oldu. Örneğin demokratik kitle örgütlerine ve basına haber vermek; bizi desteklemeyen kimi arkadaşlarımızı ikna etmek, kadrolu işçilere taleplerimizin haklılığını anlatarak direnişi desteklemelerini sağlamak vb. noktalarda eksik kaldık.

Biz direnişçi işçiler, sorunlarımıza çözüm üretilemediği sürece mücadelemizi sürdüreceğimizi söylüyoruz. Her yenilgi bir kazanımdır da, eğer bundan ders çıkarmayı başarabiliyorsak. Yenilgimizden çıkardığımız derslerle bir dahaki sefer daha iyisini yapacağız. Çünkü biliyoruz ki, "Hak verilmez, alınır!" Bizler de haklarımızı alana kadar kararlılıkla mücadeleye devam edeceğiz. Ne işverenin tehditleri, ne de sendikacıların ihaneti bizleri yolumuzdan alıkoyabilecektir. Şiarımız, "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber, ya hiçbirimiz"dir.

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

Çukobirlik'ten Ekimci bir direnişçi işçi

kaldı; kendi iç birliğini sağlayamadı; kadrolu işçilerle bağ kurmada ve direnişe katılmayan diğer mevsimlik işçileri ikna etmede başarısız kaldı. Ancak direnişçi işçiler direnişi bitirirlerken; "Bu direniş bize örgütlenmenin ne kadar gerekli ve önemli olduğunu öğretti. Bir daha sefere daha iyisini yapacağız." diyorlardı.

Bu direniş de göstermiştir ki; işçi sınıfı sendika bürokratlarını aşamadıkça, sınıf birliğini yok eden kadrolu-mevsimlik-taşeron vb. yapay ayrımlara karşı çıkmadıkça, kendi öz örgütlülüklerini yaratamadıkça ve diğer sınıf kardeşlerinin eylemli desteğini alamadıkça, tek tek mevzi direnişlerin şu veya bu biçimde yenilgiyle sonuçlanması kaçınılmaz olmaktadır.

Ekimci komünistler olarak, başından itibaren direnişin içinde ve yanında olduk. Gece ve gündü direnişçi işçilerle omuz omuzaydık. *"Kadrolu, Mevsimlik, Taşeron İşçi Ayrımına Son! Direnişçi İşçileri Destekle!"* çağrısı yapan **Ekimci İşçiler** imzalı bildirilerimizi servislerde dağıttık.

İlk kez bir direnişin içinde yeralıyorduk. Deneyimsizliğimizin getirdiği eksikliklerimiz ve zayıflıklarımız oldu. Ancak sınıfla canlı ve sıcak bağlar kurarak bütünleşmek anlamında olumlu bir deneyim oldu bizim için.

Ekimci işçiler/ Adana

Mevsimlik, Taşeron, Kadrolu İşçi Ayrımına Son!
Direnişçi işçileri destekle!

Çukobirlik işçileri!

Sınıf kardeşlerimiz yapılan saldırı bize de yapılmıştır. Onların açlığı bizim de açlığımızdır. Onlara vurulan her darbe, bizden de birşeyler alıp götürecekti. Bu yüzden direnişe katılmalı, direnişçi kardeşlerimizle sınıf dayanışmasını örgütleyeceğimiz somut eylemlerle göstermeliyiz. Direnişçi işçilerin destek talebi karşılıksız kalmamalıdır.

Sermaye sınıfı ve sözcüleri, düzen partileri, sınıf dayanışmasını engellemek ve birleşik-militan bir direnişi önlemek için bizleri parçalamaya çalışacaktır. Özellikle işçi dostu maskesi takan CHP bunlardan biridir. Bizleri bölmek ve direnişçi işçilerle birleşmemizi engellemek hesapları içindedir. CHP'nin sınıf düşmanı yüzünü açığa çıkarmanın ve üzerimizdeki etkileri kırmanın zamanıdır. Geleceğimiz düzen partilerinde değil, kendi sınıf kardeşlerimizle kuracağımız birleşik direniş hattındadır.

Sermaye sınıfının bizleri bölmek için yarattığı yapay bölünme ve rekabete bir son vermenin zamanıdır artık. "Kadrolu", "mevsimlik", "taşeron" işçisi ayrımına son verilmelidir. Eğer içimizde halen bu ayrımı savunan ve doğruluğuna inanan varsa, kuşkunuz olmasın, sermaye sınıfının kesin bir şekilde oyununa gelmiştir.

"Kadrolu işçi" olduğu için iş güvencesine sahibim diye düşünen varsa, bilsin ki, büyük bir yanılgı içindedir ve devletin oyununa gelmektedir. Yakında Çukobirlik'te işten atılmalar olacaktır. Birlik başkanı Fevzi Şen, 25 Temmuz tarihli *Toros* gazetesine verdiği demeçte, "bizlerden çok fazla isteniyor... işin içinden çıkamıyoruz", "Çukobirlik'te istihdam fazlası işçi var" diyerek bu saldırının ilk işaretlerini vermeye başladı bile. Doğru değil bu diyenler varsa, yanılıyorlar.

Saldırı yalnızca "mevsimlik işçiler"e yönelik değildir. Bugün Adana işçileri saldırı hedefleri içindedir. Daha pazar günü, sendikalaştıkları için Bossa yemekhanesinde çalışan 42 işçi işten atıldı. Geçtiğimiz hafta ise, sermayenin işçiler arasında yarattığı bölünmenin bir sonucu olarak, Sasa'da bir işçi temsilcisi öldürüldü. Bugün Adana'da saldırıya maruz kalmayan bir fabrika, hakları gaspedilmeyen bir işçi yoktur. Hergün onlarca işçi açlığa terkedilmekte, onbinlerce işçi ise sefalet ücretleriyle karın tokluğuna çalıştırılmaktadır.

Hakları için direnişe geçen işçilere karşı takındığınız edilgen tutuma son verilmelidir. Bu tutuma devam edersek kendi kuyumuzu kendimiz kazmış oluruz. Ve yarın saldırılar bize yöneldiğinde söyleyecek hiçbir sözümüz olmayacaktır.

Bunun önüne geçebilmenin tek yolu ve bugün ilk adımı, "mevsimlik işçiler"in başlattığı direnişe aktif destek vermektir. İşverenin bütün oyunları boşa çıkarılmalı ve tüm Çukobirlik işçisi eylem içinde birbirine kenetlenmelidir.

Ekimci İşçiler

Aras Kargo grevi sürüyor

İstanbul Aras Kargo'da grev sürüyor. Aras Kargo kapitalisti, bilenen oyunlarını burada da yineliyor. Şirketin Adana, Erzurum ve Trabzon işletmelerinden getirdiği işçilere, burada çalışanların tecrübesiz olduğu ve onlara iş öğretmek üzere gönderildikleri yalanını söyleyerek grevi kırmaya çalışıyor.

Direnişçi işçiler işbaşı yapmaya gelen bu işçileri servisten indirerek, bunun grev kırıcılığı anlamına geldiğini söylüyorlar. İstanbul aktarma merkezindeki eylemin yalnızca buradaki işçileri değil, onları da doğrudan ilgilendirdiğini; işyerlerine dönerek buradaki greve destek vermek üzere girişimlerde bulunmak ve Celal Aras'ın işçileri karşı karşıya getirmeye çalışmasına izin vermemek gerektiğini anlatıyorlar. Grev kırıcılığına karşı sert bir yanıt vereceklerini de ekliyorlar. Bu esnada bir kargo aracı aktarma merkezine doğru yaklaşıyor. Aracın önünü kesen işçiler yevmiyeli çalıştırılmak üzere getirilen çok küçük yaşlarda onbeş işçiyi, sivil bir ekip ve işletme yönetiminin engellenme çabalarına rağmen, aynı araçla geri göndermeyi başarıyorlar.

Üretimin durdurulması, taşeron veya geçici işçi çalıştırılmasının engellenmesi, her grevde başarıya giden yolun son derece önemli ilk adımıdır. Aras Kargo grevcileri bu bakımdan bir çok grev ve direnişe göre ileri bir noktada bulunuyorlar. Fakat tek başına bunun yeterli olmadığı da açıktır. Grev ve direnişlerin başarısı için çok daha tayin edici önem taşıyan bir nokta daha vardır. Bu mücadelenin yalnızca Aras Kargo kapitalistini değil, onun mensup olduğu sınıfın temsilcisi/örgütlü gücü olan devleti/onun kolluk kuvvetlerini de karşısına alması gerektiği bilinciyle davranabilmektir. Aras Kargo direnişçileri daha dün Ankara'da direnen kardeşlerinin üzerinde terör estiren sermaye devletinin kolluk güçlükleriyle ahbaplık ilişkileri kurmayı bir yana bırakmalıdırlar. Her direniş, her grev yerine onu bastırmak göreviyle gönderilen bu terör şebekesinin elemanlarıyla içli dışlı olmak, sınıf bilinci ve kinindeki zayıflığı göstermektedir. Grev ve direnişler, aynı zamanda bilincin yükseltildiği, kinin bilendiği okullar olmak durumundadır.

Pameks işçilerinin direnişi

Pameks işyerinde çoğunluğu Kürt kökenli 250 kadın ve erkek işçi çalışıyor. Yoğun bir sömürü ile yüzyüze olan işçiler, geçtiğimiz günlerde kendilerine verilen %30'luk düşük zammı protesto ederek bordrolarını almaya gitmediler. Makinalarına siyah kurdelalar bağlayarak eylemlerini başlattılar. 2 saatlik bir iş yavaşlatma eyleminin ardından şalteri indirerek üretimi durdurdular. Eyleme işçilerin büyük bir oğunluğu katıldı.

Yaklaşık on yıllık bir geçmişi olan bu fabrikadaki ilk ciddi eylem girişimidir bu. Fabrikaya son yıllarda giren işçiler, eski işçilerin sessizliğini ve pasifizmini yenerek mücadeleyi başlattılar. Birbuçuk gün süren bu eylem sırasında patron temsilcileri uzlaşma için devreye girdiler. Fabrikanın zarar ettiğini söyleyerek işçileri etkilemeye çalıştılar. İşçilerden birinin, "günü geliyor evimde içecek çorbam olmuyor" demesi üzerine tartışmalar yoğunlaştı. İşçiler yalnızca emeklerinin karşılığını istediklerini, işverenin kendi ürettiklerinden elde ettiği karlarla fabrikaya yeni bölümler yaptırdığını söylediler.

Taktik üzerine taktik geliştiren işverenin yumuşak ve vaatkar tutumu kimi işçileri etkiledi. Bunu farkeden işveren bu kez tehditkar bir tutumla, "benim eski işçilerim böyle şeyler yapmazdı, ne yapıyorsa yeni işçiler yapıyor" diyerek işçileri bölmeye çalışıyor. Böylece önümüzdeki süreçte yeni işçilerin işten çıkarılmasının zeminini de bugünden döşüyor.

Sonuçta işçilerin politik bilinç zayıflığı ve deneyimsizliği, başlatılan eylemliliğin yarıda bırakılmasına neden olmuştur. Bundan da güç alan işveren yeni oyunlar peşindedir. İlk fırsatta öncü gördüğü işçileri işten atarak hareketliliğin önünü kesmeye çalışacaktır. Tüm işçiler buna hazırlıklı olmalıdırlar. Düşük ücretlere, işyerinde uygulanan aşırı disipline, sağlıksız çalışma koşullarına, fazla mesailere, sigorta, yemek vb. sorunlara karşı mücadele yürütebilmek için kendi aralarında kenetlenmeli, işverenin oyalayıcı ve bölücü tutumunun karşısına örgütlü bir güç olarak çıkmayı başarabilmelidirler.

EKİM 3. Genel Konferansı Tutanakları

Fabrika çalışmasının sorunları ve deneyimleri-1

Kazım: Sorunun genel çerçevesi biliniyor. Ben daha çok belli bir sürece yayılmış yerel deneyimlerimizden çıkardığım sonuçları özetlemeye çalışacağım.

Çalışmayı başlattığımız bölgede belli güçlüklerimiz vardı. İlki sınıf dışı katmanlardan gelmemizin, dolayısıyla işçileri yeterince tanımıyor olmamızın getirdiği güçlüklerdi. Ancak bir sınıf yönelimimiz vardı; ideolojik-politik perspektiflerimiz açıktı. Bir süre sonra bu yönde adımlar attık. İşçi hareketinin bu bölgede de belli bir kıpırdanışı yaşadığı, eylemlilikle ortaya çıktığı bir dönemdi. Hareket halinde olan güçlerle bu hareketlilik içerisinde birleşmek, onlarla ilk temas noktalarını kurmak gibi önemli bir avantajımız vardı. Bu olanakları belli ölçülerde değerlendirdik. Bir dönem sonra 10'u aşkın fabrikada, kimi henüz tanımsız, kimisi ise ise yayın verilebilecek düzeyde çeşitli ilişkiler kurduk.

Bugünden bakarak kendi kişisel deneyimlerim hakkında birşeyler söyleyeceğim. İşçileri gerçek yaşam içinde yeterince tanımıyordum. Eğilimleri nedir, nasıl düşünüyorlar, manevi dünyaları nasıldır, sendikal sorunlara nasıl yaklaşıyorlar, Türkiye'deki politik gelişmeler karşısındaki tutumları nedir, devrimci bir örgüte nasıl yaklaşıyorlar, devrimcileri nasıl değerlendiriyorlar? Tüm bu konularda tam bir bilgisizlik vardı. Ama bir şevk de vardı. Şöyle düşünüyordum. Bir işçiyle iki defa konuştuğumda ileriye çıkarırım, üçüncü kez konuştuğumda da herhalde Ekimci yaparım. Ama pratik yaşam bunun pek de kolay olmadığını gösterdi. Örneğin bir işçiye gazete vermek bile başlı başına bir zorluk alanı haline gelebiliyor. 12 Eylül'ün etkileri sürüyor. Eski devrimci pratiğin yarattığı bir güvensizlik var. Mesela bir işçi bana bir dönem döne döne şunu tekrarladı. Siz devrimciler geldiğinizde bizi bölüyorsunuz. Partizandı, TDKP'ydi, gelip bizi parçalayacaksınız siz. İhtiyatlı bir yaklaşım, bunun çıkardığı belli güçlükler vardı. Onunla sorunlar nasıl konuşulabilir, nasıl ele alınabilir, ilk kontak noktası nasıl kurulabilir. Bu konularda deneyimsizdim.

İlişki kuruş tarzının, ilk temas noktasının çok kritik bir alan olduğunu düşünüyorum. Başlangıçta onların geleneksel değer yargılarını, alışkanlıklarını, düşünüş tarzlarını dikkate almak zorundasın. Bunları yeterince gözetmediğim içindir ki, bir dönem sonra bazılarıyla ilişkilerimiz zayıfladı, bazılarını kaybetmeğe başladık. Bunlar henüz kendisini Ekimci olarak tanımlayan insanlar değillerdi. Bugünden baktığımda şöyle bir zaafımın olduğunu düşünüyorum. O dönem, bunları hemen Ekimci yapmalıyım diye düşünüyordum. Ekimci yapmak için de ilk haftasında *Ekim* vermek ve *Ekim* üzerinden eğitmek yoluna gidiyordum. Oysa bu işçiler bilinç düzeyleri ve kavrayışlarıyla henüz buna çok uzaktılar. Örneğin sendikal sorunlar üzerinden daha rahat ilişki geliştirilebilirdi. Kendiliğinden bir bilinçleri vardı. Doğrudan EKİM üzerine tartışmalarla gittiğin zaman uzak durabiliyorlardı. Böyle ilişkiler ancak sürece yayıldığı zaman kazanılabilecek olan ilişkilerdir.

Bir başka örnek; Bossa'da kazanılabilecek 4-5 kişilik bir işçi grubuyla karşılaştık. Bir sendikal muhalefet örgütlüyoruz, yardım eder misiniz dediler. Yardım ederiz dedik. Benim amacım gruplar örgütlemekti. Kafamda katı kurallar içerisine sıkışmış, belli bir disiplini gerektiren şemalar vardı. Ama bir dönem sonra, bunların pratikte gerçekleşemediğini görüyorsun. Bunu gerçekleştirmeye zorladığın ölçüde bir dönem sonra uzaklaşmaya da başlıyorlar senden. Ben onlara, *Ekim* illegal bir yayın organıdır, illegal örgütlenir, bu gazeteyi şöyle korumalısın, böyle korumalısın diyordum. Gerçekte buna hazır değillerdi. Bu tarz bir yaklaşımla ona gittiğin zaman, bir dönem sonra, "aslında ben *Ekim*'i okumuyorum" demeye başlayabiliyorlar. Dolayısıyla ilk temas noktası yakalandığında yaklaşım tarzının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bu ve benzer nedenlerden dolayı, geçmiş dönemde kurduğumuz ilişkileri çok isabetli bir şekilde değerlendiremedik. Bunun bir nedeni de şuydu. Ben

gazete-bildiri dağıtacak işçi tipi arıyordum. Bana bildiri dağıtacak insanlar gerekiyor. Oysa bunlar belli bir yaşa gelmiş, belli alışkanlıkları olan, politikleşmiş ama devrimcileşmemiş işçiler. Senin gazete dağıtma ihtiyacına cevap vermediği zaman, bunları sorgulamaya başlıyorsun. İşçinin sağcılığı, reformistliği üzerine bir sürü şeyler söylüyorsun. Çok anlamlı ve değerli olmuyor senin gözünde artık. Bu uzaklaşmaya yolaçabiliyor.

Bir diğer nokta, bizim o dönemdeki ilişkilerimiz aslında somut bir politik faaliyet üzerinde yükselmiyordu. Daha çok ideolojik-teorik yaklaşımlar üzerinden kurulan ilişkilerdi. Örneğin üç ileri işçi vardı bir fabrikada. Ben onlarla yakın geçmiş değerlendirmesini tartışıyordum. Oysa onların ihtiyaç duyduğu bu değildi. Bölgelerinin/fabrikalarının somut sorunlarından yola çıkarak ideolojik bir yakınlık sağlamaya çalışsaydık, bir süre sonra Ekimci de yapabilirdik.

Bir dönemden sonra şöyle bir sorun çıktı. Etrafımızda belli işçi ilişkileri vardı. Bunlar bire bir süren ilişkilerdi. Böyle bir ilişki tarzıyla bu işçileri eğitemiyorsun. Daha çok kahve görüşmeleriyle bazı politik sorunları tartışıyorsun. Bunları biraraya getirmek gerekiyor. Burada şöyle bir zorlanma yaşadık. Örneğin iki fabrika var; bir tanesinde iki kişilik, bir tanesinde bir kişilik ilişki var. Bunları biraraya getirmek doğru değil, biz yarın hücre kuracağız, bu nedenle birbirlerini tanımamaları gerekir, diye düşünüyorsun. Oysa bunlar ne hücreye ne de örgütlü mücadeleye gelebilecek insanlar. Bunları eğitim grupları olarak bile tanımlamak gerekmiyor. Çok fazla tanımlanmamış esnek bir yapı içersinde bir araya getirmek yolu seçilebilir. Herhangi bir sendikal sorun, fabrikada cereyan eden herhangi bir olay, işten atılmalar vb. temelde biraraya getirilebilir örneğin.

İkincisi, ilişki belli bir yere kadar geliyor. Ama kurduğun ilişki o fabrikanın somut sorunları üzerinde yükselen bir politik çalışmayla birleşmediği zaman rutinleşmeye başlıyor. İlk anda bir heyecanla geliyor. İlk tartışmalar belli açıklıklar da sağlıyor. Fakat sen o fabrikanın somut sorunları üzerinden bir faaliyet yürütmüyor ve onu böyle bir faaliyet içerisinde harekete geçirmeye çalışmıyorsun. Böyle olduğu zaman bu ilişkiyi ileri çekemiyorsun. O da ilk heyecanını yitiriyor. Bu sende bir rahatsızlık yaratıyor ve bir tarafta dursun diye bakıyorsun. İlişkiyi kesmiyorsun ama bu şimdilik bizim çok fazla işimize yaramaz diye düşünüyorsun.

Buradan çıkardığım sonuçlardan bir tanesi şudur. Belirlenmemiş hedefler üzerinde yoğunlaşmış bir faaliyet yürütürken ilk ilişkilere doğru biçimde değerlendirmek gerekiyor. İçli dışlı olmak belli bir önem taşıyor. Örneğin bu işçilerin evlerine gidebilmek bazılarında üç, bazılarında altı ay sürmüştür. Evine götürmek konusunda müthiş bir tereddüt geçirebiliyor. Kendini davet ettirmek için çeşitli gerekçeler buluyorsun. Sana tam güvenmediğini hissediyorsun. Onun için bir yabancısın. Bir işçi değilsin. Nerede çalışıyorsun? Şu fabrikada çalışıyorum diyorsun. Ama sonuçta beraber yaşamış değilsin sorunları. Dolayısıyla, sosyal yaşamda belli bir ortaklık sağlandığı zaman (bugünden baktığımda gördüğüm önemli etkenlerden bir tanesi), fabrika çalışması üzerinden onun enerjisini açığa çıkarmak, kollektif bir çalışma içerisinde bu enerjiyi değerlendirebilmek daha kolay olabiliyor.

Sorunun bir başka boyutu, fabrikaya yönelik somut sorunlarla birleşen bir politik çalışma yürütmeden belli bir politik etkinlik yaratmak, bu politik etkinliğin yarattığı avantaj sayesinde onlarla daha ileri bir düzeyde birleşmek konusunda güçlük çekiyorsun. Şöyle düşünüyorlar, acaba bu arkadaş bir kişi mi, bunlardan başkası var mı? Bu onun için çok önemlidir. Seni bir örgüt olarak değil de bir kişi olarak hissettiği zaman bir güvensizlik duyuyor. Kuvvetli olmayan birisiyle birleşmek onun için çok anlamlı olmayabiliyor. Senin 50 ya da 100 kişi demenin de bir önemi yok, o daha çok görünürde olana bakıyor. Genel bir politik etkin varsa bu bir fikir veriyor ona. Dolayısıyla, sınıfla ilk temas noktaları kurmak açısından hem genel politik etkinlik, ama özellikle de o fabrikaya yönelik somut bir politik etkinlik onun üzerinde sarsıcı bir etki yaratabiliyor. Hele de bu belli bir hareketlenmenin/eylemliliğin olduğu bir döneme rastgeliyorsa, onlarla ilk temas noktalarını yakalamak konusunda zorlanma yaşanacağını sanmıyorum.

Bir başka deneyimimiz ise şu idi. 1700 kişilik bir fabrikayla bir dönem ilişkimiz vardı. Kopan ilişkimizi yeniden kurmak gerektiğini düşündük. Grevin hemen öncesiydi; geri bir işçi bulduk, arkasından sendikaya gittik. Nihayet diğerlerine göre nispeten ileri olarak tanımlanabilecek bir işçiyle tanıştık. Burada bu kolaylığı sağlayan şudur. Beş yıldır bizim etrafımızda duran bu işçi bizim anladığımız tarzda militan değildir. Fabrika çalışmasına kanalize edebileceğimiz birisi de değildir. Ama elden gazete veriyorsun, evine gidip oturuyorsun, sohbet ediyorsun. Grev patladığı zaman beni bir kaç kişiyle tanıştırabilir misin? Tabi tanıştırabilirim

diyor. Bu noktada belli bir bilinç ve sorumlulukla da hareket ediyor. Oysa yoldaşlar, bu bir iş yapmıyor, biz niye onunla ilgilenelim diye tartışabiliyorlardı. Halbuki o senin için her zaman değerlendirebileceğin bir temas noktasıdır. Bunu gözetmek durumundasın.

Daha önce teke tek süren ilişkileri biraraya getirmek konusunda uygun biçimler bulmak gerektiğinden sözetmiştim. Bir dönemki zorlanma noktalarımızdan biriydi bu. Biraraya getirildikleri zaman, senin 20 görüşmede yaratamadığın etkiyi, onlar kendi aralarındaki tartışmalarla sağlayabiliyorlar. Örneğin iki işçi ile *Anarşizim mi Sosyalizm mi?* kitabını okuduk. Kitap bitti ben onlardan bir talepte bulundum; şu iki işçiye gazete verebilir misiniz? Bir tanesi reddetti. Öbürünün söylediği ise şuydu; "biraz önce okuduğumuz şu kitapta bunlar yazılmıyor mu, sen niye itiraz ediyorsun buna?" Bunu ben söyleseydim kesinlikle kabul etmezdi. Bana hala da belli bir ihtiyatla bakıyor. Aynı fabrikada çalıştığı ve yıllardır tanıdığı bir işçidir, onun kendisi üzerinde yaratacağı sarsıcı etki daha fazladır. Senin işini kolaylaştıran bir etkene dönüşebiliyor bu. Dolayısıyla ilk ilişkiler çıktığı zaman, onlarla çeşitli eğitim grupları kurmak konusunda (burada iç denge önemlidir) çok fazla aceleci olmamak, ama iyi bir moment yakalandığı zaman bu momenti de kaçırmamak gerekiyor. Kaçırdığın zaman yeniden başlamak çok zor oluyor. Ya da çok acele ettiğin zaman kaçırabiliyorsun. Örneğin bir yerde bir grev vardı. Bir yoldaşla tartıştık; şu fabrikada bir dayanışma komitesi kuralım ve müdahale edelim dedik. Bunu biz dayanışma komitesi olarak adlandırmadan önce üç kişilik bir toplantı yaptık. İsmine komite dediğimiz zaman biz gelmiyoruz dediler. Komiteden anladığı şu; belli sorumluluklar olacak, herkes birbirine hesap verecek, belli yükümlülükleri var. Bunu anlıyor ve kendini hazır hissetmiyor. Orada hemen isim koymak bence çok önemli değil. Onları hazırlayacak birkaç toplantının ardından da isimlendirebilirsin. Eğitim grubu oluştururken de buna dikkat etmek gerekiyor. Başlangıçta birlikte şu kitabı okuyabilir miyiz? diyoruz örneğin. Süreç içinde iyi bir ilişki geliştirmeyi başardığında bu çalışma ona ilgi çekici gelebiliyor. Değişik yol ve yöntemler denemek gerekiyor. Eğitim grupları oluşturmak konusunda şuna da değinmek istiyorum. Canlı yaşamla içiçe bir süreç olarak yaşanmadığı zaman, onları bir eğitim çalışması içinde dönüştürmeyi başaramıyorsun. Bir dönem sonra belli bir uzaklaşmayı yaşıyor. Örneğin genel işçi eylemleri var, sen kalkmışsın *Anarşizm mi Sosyalizm mi?* kitabını okuyorsun. Oysa o, örneğin Tekel işçilerinin yürüyüşüne daha fazla ilgi duyabiliyor. Tam da o sırada *Anarşizm mi Sosyalizim mi?* kitabı onun için anlamlı olmayabiliyor.

Bir diğer nokta, ilk temas kuruduğumuz işçiler bizim ileri işçiler olarak tanımladığımız işçiler olmayabiliyor. Bunu zamanında farketmek gerekiyor. Sen onları ileri işçi olarak algıladığın sürece bu senin diğer işçilere uzanmak konusundaki çabanı zayıflatıcı bir etkene dönüşebiliyor. Bütün sorun kurduğun ilk ilişkileri isabetli bir biçimde değerlendirmek ve onların üzerinden başkalarına uzanabilmektir. Bunu başaramadığın zaman, bunu kendisi çok kolay bir şekilde yüzgeri etmeye dönüşebiliyor. Çoğu kez bu adamlarla uğraşmak gerçekten de ne kadar anlamlı, diye düşünebiliyorsun. Çünkü bana bildiri dağıtacak adam lazım! Ben işin o yönüne bakıyorum. Zira politik bir etkinlik gösterememenin senin üzerinde yarattığı bir baskı vardır. Bu devrimci bir baskıdır aslında. Ama bu baskıyı sen sorunu daha başka bir noktada çözme konusunda bir müdahaleyle birleştiremediğin zaman, tersinden şu yaşanıyor. Eğer bildiri dağıtmayacaksa bu benim ne işime yarayacak diye sorgulamaya başlayabiliyorsun. Bu sorgulamanın kendisi ideolojik bir kuvvetle denetlenemediği zaman, bu işçilerden adam olmaz fikrine çok açık bir alan bırakabiliyorsun.

Sonuçta işçilerin düzeyini ve kavrayışını gözeten, ama o kavrayışı daha ileri çıkarmak noktasında ortaya çıkan olanakları zamanında değerlendirebilen bir çaba içine girmek gerekiyor. Bunu başaramamak bazı olanakları da heba etmeye götürebiliyor. Bugünden baktığımda ileriye çıkan işçileri hiç olmazsa belli sınırlar içersinde dönüşürmek konusunda belirgin bir zayıflık yaşadığımızı düşünüyorum. Bir fabrikaya dönük çalışıyorsun, işçilerle görüşüp tartışıyorsun. Ama hep çok soyut sorunlar üzerinden gelişiyor bu. Düzenin genel bir teşhiri, sosyalizmin genel bir popagandası... Bir dönem sonra şunu farkettik. Somut bir çalışmaya/eyleme dönük bir ilişki tarzı kurmamışsan, somut bir çalışmaya dönük görüşmeler yapmıyorsan, somut bir eylem dönük olarak onları harekete geçiremiyorsan, sonuçta orada başarı kazanmak konusunda çok zorlanıyorsun. Fabrikadaki en sıradan bir sorun bile harekete geçirme noktası olabilir.

Bugün somut belirlenmiş alanlar üzerine belli

sınırlı deneyimlerimiz var. Ancak kendi içinde irdelendiğinde henüz çok yetersiz. Mesela saptadığımız bir fabrika var. Bu fabrikaya son dönemde iki bildiri ile yöneldik. Başlangıçta bu fabrikanın içinde bildiri dağıtmak bile kocaman bir sorun gibi görünüyordu. Orada çalışan bir işçi yoldaşla bildiriyi fabrikanın içinde nasıl dağıtabileceğimizi konuştuk. Bize şöyle yaparsanız dağıtabilirsiniz diye yol gösterdi. Başardık ve bunun çok da zor olmadığını gördük. Arkasından bir bildiri daha dağıttık. Kuşkusuz henüz anlamlı bir etki yaratmamıştır. Bunu beklemek de gerekmiyor. İlk tepkisi nedir, bu önemlidir. Bir sendikalı işçi bu **Ekimci İşçiler** kimdir diye soruyor, orada tartışılıyoruz. Partizancı, Atılımcı işçiler var ve seni tartışıyorlar. Bizim onları ideolojik tartışmalarla kazanamayacağımız, ancak orada ısrarlı bir faaliyet yürüttüğümüz zaman sarsabileceğimiz açık. Nitekim bugün belli bir ilgi duyuyorlar ve *Ekim*'i alıyorlar.

Bunlardan çıkardığımız bir sonuç daha var. Yıllarca iki-üç işçinin etrafında dönüp durduk. Yoldaşlarla bu sorunu tartıştık. Ya biz bu işi burada bırakacağız, ya da bu işi çok ciddi bir şekilde sorgulamamız gerekiyor dedik. Önümüze bir hedef koyduk; bir ayda şu kadar işçiyle görüşeceğiz. Somut ilişkiler bakımından bu hedefe yaklaşmış durumdayız. Kuşkusuz bunlar henüz Ekimci işçiler değil. Ama iradi bir zorlanma gösterildiği ve bazı şeyler iyi değerlendirildiği zaman, uzun sürede gerçekleştiremediğini 20 günlük bir zaman dilimine sığdırabiliyorsun. Gerçekten de 20 gün içinde çok sayıda ev ziyareti yapılmıştır. Hemen hemen hiçbir işçi ev ziyaretlerine gelinmesini ve kendileriyle somut ilişki geliştirilmesini reddetmedi. Bazılarına elden gazete verildi. Orada bizim açımızdan sorun şu. Birincisi, bu ilişkileri nasıl organize edeceğiz? İkincisi, bu ilişkilerden yararlanarak fabrika çalışmasını nasıl derinleştireceğiz?

MYO'da fabrika çalışmasının sorunları üzerine yayınlanan yazıya kendi payıma eklenebilecek fazla birşey olduğunu düşünmüyorum. Bir işçiye yıllardır gazete veriyoruz. Gittiğimizde bizimle tarihsel sorunları da tartışabilen bir işçidir bu. Ama yoldaşın da yazdığı gibi, araba alır, ev alır da gazete parası istersin yok der. Öte yandan evine gittiğin zaman çeşitli bakımlardan kullanabilirsin. Ya da yarın o fabrikada yaşanacak bir hareketliliğe doğrudan müdahale etmek konusunda her zaman bir olanaktır. O hareketlilik içersinde seni reddetmez. Ben illegal örgütlülükle yapamam, ama başka şeyler yapabilirim diyor. Örneğin fabrikamızın önünü geldiğiniz zaman gazetelerinizi şöyle dağıtabilirsiniz, politik yayın organını şu işçiler alabilir diye öneriler yapıyor. Bütün bunları değerlendirebilmek gerekiyor.

Bizim temel zaaf alanlarımızdan biri somut sorunlarla birleşen bir politik çalışmayı yürütememekse, bir diğeri de önceliklerimizin olmamasıydı. Kentimizde hangi fabrikaların etkili olduğu konusunda düşünsel planda bir açıklık taşıyorduk. Ama daha önce de belirttiğim gibi, biz ilk kurduğumuz ilişkileri bu çerçevede isabetli bir biçimde değerlendiremedik. Örneğin çok öncelikli olmayan bir fabrika vardı. Burada 25 kişilik toplantılar düzenleyebiliyorduk. Sendika yönetim kuruluna bizim önerdiklerimizi desteklediler. Sen kim oluyorsun da müdahale ediyorsun demediler. Ama biz onları orada kökleşmek konusunda çok verimli değerlendiremedik. Birincisi, deneyim ve birikim yetersizliği idi. Diğeri gerçekten onlara yabancı olmakla ilgiliydi. En önemlisi ise, somut bir politik faaliyet üzerinden onları eğitememizdi. İçlerinden biri bir dönem bizim aday üyemizdi. Bugünden baktığımda bu isabetsiz miydi? Hayır. Gerçekten bir tokluk da sergiliyordu. Ben öyle bir çalışırım ki buradan kovarım seni, gider başka yerde çalışırsın, diyebiliyordu. İçten ve samimiydi ve bir güven de duyuyordu. Sonradan görüştüğümde bu yoldaş benden yakındı. Sen eğitim eğitim dedin ama beni eğitmedin, dedi. Bir yerde bir inkarcılık var, ama bir yönüyle de kuşkusuz haklı. Bende dar bir militanlık anlayışı vardı. Benim tarzımda değil daha farklı bir tazda yapıyordu o. Örneğin ben onun aracılığıyla 25 kişilik toplantı düzenleyebiliyordum. Bence onun yaptığı en iyi militanlıktır; bunu değerlendirmek ve daha ileri çekmek bana düşüyor. Bunu artık kavramış bulunuyoruz. Dolayısıyla bugün belli ilk temas noktaları sağlamak açısından çok fazla zorlanma yaşayacağımızı düşünmüyorum. Bizim açımızdan zorlanma artık onları dönüştürmek ve partinin komünist kadroları haline getirmek noktasındadır.

Genç işçiler üzerinde de durmak istiyorum. Sınırlı sayıda da olsa genç işçi ilişkilerimiz var. Genel bir politik etkinlik kurmada önemli bir rol oynayabiliyorlar bunlar. Sistemli bir gazete dağıtımı politik bir etki yaratıyor. Sokaktaki bir insana sorun, EKİM hareketinin ismini duymuştur. Şimdi zorlandığımız nokta çevremizdeki bu dağınık genç ilişkileri nasıl örgütleyeceğimiz. Geçen gün bir yoldaş üçünü biraraya getirdim, ilk olarak beraber *Ekim* okuduk, kitap inceleme ve tartışma kararı aldık, diyordu. Henüz bir ilk adım, ama bence

o adımın arkası gelecektir. Çünkü en kritik zorlanma alanıdır. Ben bu noktada çoğu kez başarısızlığa uğradım. Başarısızlık yaşandığı zaman hedeflerden sapmak gerçekten çok kolay olabiliyor. Oradan dönüp geriye bakabiliyorsun. Mesela benim bazen, acaba şu noktadan başlamış olsaydık daha isabetli olur muydu diye tartıştığım olmuştur. Belli düzeylerde de olsa birleşebildiğimiz işçiler olduğu zaman ise şunu da görebiliyorsun. Harekete içtenlikle bağlılık duyan, problem yaratmayan devrimciler olabiliyorlar bunlar. (...)

Cihan: Partileşme süreci içindeyiz ve bu sürecin temel bir halkası olarak sınıfla birleşmek sorununu ele alıyoruz. Bu önümüze fabrika çalışması denilen bir temel çalışma alanı ve sorununu çıkarıyor. Yoldaşların anlatım ve tartışmalarından da görüldüğü gibi, biz bu alanda henüz çok yeniyiz, deneyimlerimiz henüz çok sınırlı. İstanbul'la ilgili olarak belli bir ilgi yaratan deneyim bile aslında çok yakın zamandaki bir gelişmedir.

Ancak kısa zamanda deneyim kazanabileceğimiz bir alandır bu. Sınıf yöneliminin, parti yılında sınıfla ilişkileri geliştirme hedefinin gerçekten bir anlamı var ise, böyle olmak zorundadır da. Bu alandaki çalışma üzerinde her dönem durduk. Daha 1. Genel Konferansımızda, fabrika çalışmasının sorunlarını ayrı bir gündem maddesi olarak ele aldık ve genişçe tartıştık. Fakat sonraki gelişmeler gösterdi ki, hareket, o günün gelişme düzeyi ve o günün kendi örgütsel iç ortamı içersinde, böyle bir kararlı yönelime girecek güçten henüz yoksundur. Fabrika çalışması başlatıldı, ama sonuca götürülemedi. Ona bir istikrar, bir süreklik kazandırılamadı.

Hareketin bugünkü gelişme aşamasında bu artık her açıdan mümkündür. Düşmandan gelecek saldırıları saklı tutacak olursak, siyasal faaliyetimizin istikrarını tehdit edecek herhangi bir etken yoktur. Önümüzde parti yılı var ve biz sınıfa ulaşabilmeyi, onunla devrimci bir temel üzerinde buluşabilmeyi, bu yılki faaliyetin çok temel bir alanı olarak görüyoruz. Bunu bütün öteki güncel sorunlarımızı kesen, onlar için ortak payda oluşturan bir temel sorun olarak tanımlıyoruz. Sınıf çalışmasında yoğunlaşma ise, kendisini herşeyden önce fabrika çalışması olarak önümüze koyuyor.

Bizim işçi sınıfı çalışmasına bakışımız bellidir; sınıfın tümünü bir anda örgütleyecek değiliz. Bugün esas olarak büyük kentlerde çalışıyoruz. Büyük kentlerde işçi sınıfının stratejik bakımdan en önemli ve kuşkusuz mücadele açısından da önplanda olan kesimlerini öncelikli bir çalışma alanı olarak seçmek durumundayız. Bu genel planda böyle olmakla birlikte, daha somut planda sorun karşımıza bugün nasıl çıkıyor? Bazı temel sektörler var; bunlar ekonomi içindeki yeri bakımından da, genel olarak mücadelenin geleceği bakımından da çok büyük bir önem taşımaktadırlar. Fakat henüz yeterince irdeleyemediğimiz nedenlerden dolayı, bu sektörlerde son bir kaç yıldır bir durgunluk yaşıyor. Örneğin metal işkolu belirgin bir durgunluk yaşıyor.

Öte yandan ise, örneğin küçük ve orta ölçekli tekstil işkolunda yoğun bir sömürü, ağır çalışma koşulları ve yoğun bir tensikat var. Örgütsüzlüğe ve sendikasızlığa bağlı olarak patronların aşırı bir keyfiliği de sözkonusu. Böyle olunca buralarda sık sık bu temel üzerinde hareketlilikler oluşuyor, çok çeşitli direnişler patlak veriyor. Bu durum, birincisi, bu alana bir ilgi yaratıyor. Bizzat bu hareketliliğin ve mücadelelerin kendisi, doğal olarak, mücadelenin oluştuğu alanlara ve birimlere, tıpkı belediyelerde olduğu gibi, ayrı bir ilgi yaratıyor. İkincisi; bizim buralara ulaşmamızın belli kolaylıkları var. Örneğin biz buralara kolayca insan sokabiliyoruz ya da birtakım işsiz sıradan taraftarlarımız buralarda iş bulabiliyorlar. Girdikleri andan itibaren buralar bizim için bir çalışma alanı haline gelebiliyor. Genel ölçüler içerisinde ve uzun vadeli bakıldığında, gerçekte çok da anlamlı bir alan değil. Kuşkusuz işçi sınıfının temel bir yoğunlaşma alanı, ama normal koşullarda bizim için çok da öncelikli bir alan değil. Ancak bugünkü kendine özgü koşullarda, pratik planda bizim önümüze öncelikli bir alan olarak çıkabiliyor. Ne anlamda? Bir başlangıç çalışmasının deneyimleri bakımından bile, kolay ulaşılabilen, kitle çalışması ve sınıf çalışması yapılabilen bir deneyim alanı olarak bile, belli bir önemi ve anlamı var. Nitekim bugüne kadarki faaliyetlerimizde (geçmişte metal işkolunu dışardan hedef alan siyasal faaliyetimizi saklı tutarsak) biraz çalışabildiğimiz işyerleri tekstil işkolu birimleri olabildi. Buradaki çalışmanın bize bazı önemli şeyler kazandırdığına inanıyorum. Bu kazanımların hala da bir anlamı var. Ancak bizim mahalli örgütlerimiz kendi alanlarını değerlendirirlerken ve fabrika birimlerini seçerlerken, mutlaka kendi alanlarındaki en önemli fabrikaları da şimdiden temel çalışma alanları olarak belirleyebilmelidir ve bu fabrikalara yönelik olarak somut bir çalışma içerisinde olabilmelidirler. Burada bir kendiliğindencilik olmamalıdır. Tekstil işkoluna kolayca giriliyor

ve buralarda içinden geçmekte olduğumuz şu dönemde belli bir hareketlilik yaşanıyor. Kuşkusuz biz bunu değerlendireceğiz ve bu konuda bir esneklik göstereceğiz. Ama kendimizi buna kilitlediğimiz bir noktada, biz taktik bir imkanı akıllıca değerlendirmekten çok, bir hareketliliğin ardından kendiliğinden sürüklenmek konumuna düşeriz. Bundan kaçınmak gerekiyor.

Bu sorunla da bağlantılıdır şimdi söyleyeceklerim. İlk planda çalışma alanı olarak üç kategori çıkıyor önümüze. Birincisi, sözünü ettiğim nedenlerden dolayı tekstil sektörüdür. İkincisi, direnişin patlak verdiği herhangi bir işyeri ya da fabrikadır. Bugünün siyasal koşullarında böyle direnişlere anında ilgi çok önemlidir. Bu Cemtaş türünden bir tekstil işkolu birimi de olabilir; bu özelleştirmeyi karşı bir Sümerbank direnişi de olabilir; bu işten atılmış Pendik Belediyesi işçilerinin direnişi de olabilir. Biz direniş alanlarına mutlaka ilgi göstermek zorundayız. Üçüncü kategori ise, sözünü ettiğim temel birimlerdir. Ve ben önemi pratikte yeterince gözetilmediği için vurguyu bu üçüncü alana yapmak istiyorum. Bugünkü hareketliliğinden, bugün için taşıdığı potansiyelden bağımsız olarak, temel birimler üzerinde yoğunlaşan bir çalışma yürütmek zorundayız. Örneğin Cevizli Tekel, tersaneler ya da Arçelik temel birimlerdir. Burallarda şimdiden çalışmayı ihmal edemeyiz. Örgütümüz sınıf çalışmasının bu üç farklı alanını bugün birlikte değerlendirmeyi başarabilmelidir. Bunlar arasında bir denge kurabilmeli, il komiteleri çalışma alanlarının belirlerlerken bu dengeyi gözetebilmelidirler.

Çalışmanın somut içeriğine çok fazla girmeyeceğim. Hem yoldaşlar deneyimlerinden hareketle anlamlı şeyler söylediler, hem de biz politik faaliyetin sorunlarını tartışırken bu soruna zaten girmek durumunda kalacağız. Yanlızca şunu söyleyebilirim. Sidar yoldaşların yaşadığı deneyim çok anlamlıdır. İşçiler kendi sorunlarını bilen devrimcilere, bu devrimciler kendilerine komünist de deseler (ki orada ajitasyon "biz komünistler" diye başlıyor), özel bir ilgi gösterebiliyorlar. Önemli olan işçileri kendi sorunları temeli üzerinde kavrayabilmektir. Zira onlarla bir başlangıç köprüsünü başka türlü kurmak mümkün değildir. Biz genel planda düzeni en sert biçimde teşhir edebilir, öte yandan sosyalizmi en iyi biçimde propaganda edebiliriz. Ama bu, genellikle de politik bilincin zayıflığı ölçüsünde, dolaysız olarak onlar çok fazla şey anlatmaz. Mutlaka somut sorunlardan giderek, herhangi bir fabrikada belli bir anda işçi kitlesinde özellikle ilgi yaratan, onları birleştiren somut sorunları yakalayarak onun üzerinden hitabetmeyi başarabilmek çok özel bir önem taşımaktadır. Bu sorunlardan hareket etmeli ama bu sorunları genele bağlamayı da başarabilmeliyiz. Kuşkusuz mekanik bir anlamda değil. Örneğin, siz bir fabrikada çalışma koşullarını teşhir ettiğinizde, dolaysız olarak, bugün sermayenin genelde işçi sınıfına kölece çalışma koşullarını nasıl da dayatmakta olduğunu anlatmak zorunda kalacaksınız. Bu tür bir içiçe geçmişliktir kastettiğim. Politik teşhir ve ajitasyondaki deneyimsizliğimizin de bir parçası olarak, fabrika bildirilerimiz zaman zaman bu konuda ciddi yetersizlikler taşıyor. Paragraf paragraf olarak ilerliyor bunlar. Önce genel bir politik ortam çiziliyor, sonra iktisadi duruma geçiliyor, oradan nihayet fabrikaya dönülüyor. Ardından da genel bir mücadele çağrısı yapılıyor ve çoğu kere de işçilere partilerini kurma çağrısıyla bitiyor.

Burada parantez içinde belirtmek istiyorum. İşçi kitlelerine hitabederken "Kendi sınıf partinizi kurmak için ileri!" demek çok sakıncalı bir formülasyon tarzıdır. Nitekim bunu kimileri alıp diline de dolayabiliyor; kendiliğindenciliğin ve kuyrukçuluğun iyi bir örneği sayarak, bunu bize karşı demagojik bir eleştiri konusu yapabiliyor. Politik yayınımız da maalesef zaman zaman bu hatayı yaptı. "İşçi sınıfının partisi için genel grev!" gibi ucube sloganlar attığı bile oldu. Üstelik bu hata bir arka kapak afişinde yapılabilmiştir. Genel grev işçi hareketinin belli bir gelişme düzeyinde işçi sınıfı mücadelesinin alabileceği bir biçimdir. Proletarya partisi çok farklı bir düzeydir. Sınıf içindeki komünist çalışma için daha elverişli bir zemin yaratmak ve partileşme sürecine kazanılacak öncü işçi sayısını görülmemiş ölçüde çoğaltmak dışında. bir siyasal genel grevle sınıfın öncü partisinin inşası arasında hiçbir bağ kurulamaz. Bazı yoldaşlarımız öncü işçilere yapılacak propaganda, onlara yöneltilecek çağrılar ile sınıfın kitlesine seslenmeyi birbirine karıştırıyorlar. Siz proletarya partisinin, öncü partinin, devrimci partinin kitlelere propagandasını yapabilirsiniz, bu başka birşeydir. İşçilere siz kendi gerçek sınıf partinizden yoksunsunuz, mevcut partiler sermaye partileridir demek, bunu anlatmak başka bir şeydir; ama bir genel grev şiarlaştırması içerisinde, "Proletaryanın öncü devrimci partisini inşa etmek için ileri!" demek ise tümüyle başka bir şeydir. Şunu da eklemeliyim ki, politik yayın bu tür ciddi hataları, önderlik tarafından direk hazırlanmayan sayfalarında yapmıştır ve sonraki

müdahaleler bu tür hataları en aza indirmiştir.

Konuyu dağıtmamak için bu soruna daha fazla girmiyorum. Ben bir bildirinin akışını anlatmaya çalıştım, buradan dağıldı. Ama bildirilerimizin yine de genelde başarılı olduğunu söylemeliyim. Örnekleri *Ekim*'de düzenli olarak yayınlanıyor zaten. Bildirilerimiz genelde başarılı ama, dil biraz daha sadeleştirilebilir, cümleler biraz daha kısa tutulabilir. Bu çok önemlidir. Artı mümkünse metin daha kısa olmalı, sıkışık olmamalı, sayfaya daha rahat oturabilmelidir. Mesela Adanalı yoldaşların bildirileri çok sıkışık olabiliyor, sayfanın en üst sınırından en alt sınırına kadar gelebiliyor. Özellikle son bildirilerini kastediyorum. Bunların çok önemli olduğunu düşünüyorum. İstanbul'lu yoldaşların Cemtaş bildirisi teknik açıdan son derece kötüydü. Hem çok sıkışıktı ve hem de sayfayı baştan başa dolduruyordu. Bu tür bildirileri okurken zorlanıyorsunuz. Politik bilinci zayıf bir işçinin ise çok daha fazla zorlanabileceğini gözönünde bulundurmak gerekiyor. Ankara'nın ise bir süredir bu açıdan oldukça başarılı olduğunu da eklemek istiyorum.

Asıl vurgulamak istediğim noktalar özetle şunlardır. Birincisi, mutlaka somut sorunlardan hareket edilmelidir. Bu her zaman çalışmanın doğasında vardır. İkincisi; politik konumdan müdahaledir. Politik müdahale demiyorum, politik konumdan, yani bir hareket, bir örgüt adına müdahale! Bir fabrikada alttan alta yürütülen bir çalışmanın ilk ciddi yankıları belki aylarca sonra ancak ortaya çıkabiliyor. Ama bir serviste bir grup örgütlü insanın işçilerin sorunlarını ortaya koymayı da başararak yaptıkları bir müdahale, seni bir anda fabrikanın gündeminin tam ortasına oturtabiliyor. İşçilere bir güven gelebiliyor, özellikle burjuvazinin yaratığı imajdan da dolayı. Burjuvazi seni güçlü bir tehdit odağı olarak gösterdiği ölçüde bu propaganda somut çalışmada ters tepebiliyor. Soyutken onlara ne kadar ürkütücü ya da itici görünürse görünsün, somut çalışma esnasında, işçi bunu bunlar örgüttür ve dolayısıyla kuvvettir diye algılıyor. Kendine güvenli, belli riskleri göze alan ya da bir şeyden korkmayan beş komünist devrimcinin bir servisi kuşatması -işte bu bir örgüt imajıdır, bir kuvvet imajıdır. Mutlaka bunu gösterebilmek gerekiyor. Servis şefinden izin alma sahnesini hatırlarsanız; burada bir örgüt adına, bir hareket adına, dolayısıyla bir kuvvet adına müdahale etmenin işçiler üzerindeki olumlu etkisi konusunda bir fikir edinebilirsiniz. Bu yöntem kullanıldığında, illegal ajitasyonun legal ajitasyona göre daha avantajı olduğunu ayrıca belirtmek istiyorum. Bu yarın parti adına yapıldığında çok daha etkili olacaktır. Çünkü işçiler için parti çok başka birşeydir. Biz halihazırda örneğin **Ekimci İşçiler** diyoruz. O imzadan almıyor işçi mesajını, senin Ekimci işçiler imzalı bildiriyi sunuş tarzından alıyor. Bunu örgütlü bir kuvvet olarak algılıyor.

Öte yandan legal alandan müdahale sorunu var. Belirlenmiş hedeflerimize legal alandan da hitabetmesini başarabilmeliyiz. Bu bir ara politik yayın faaliyeti başlamadan önce İstanbul'da yapılıyordu. Belli bir yararı da oluyordu. Aynı alana hem illegal alandan hem legal alandan bildiriler paralel gittiği zaman, işçiler ikisi arasında kolay bağ da kurabiliyorlardı. Örgüt olarak genelde bunu da örgütlemek zorundayız. Şu veya bu ildeki mahalli örgütümüz hangi fabrikaları hedef alıyor, hangi fabrikalar üzerinde çalışmasını yoğunlaştırıyorsa, legal alandan yürütülmesi mümkün olan politik ajitasyon ve teşhir faaliyetini de oraya yöneltmeyi bilinçli bir tarzda yapabilmeliyiz. Bunun ek kolaylıkları ve ek bir etkisi vardır. Az önceki güç etkisini kuvvetlendiren, tamamlayan bir çaba olacaktır bu.

Bir başka yön semt çalışmasının belli olanaklarıdır, ama bu konuda tam bir şey söyleyemiyorum. Her yerin kendi özgül durumuna bağlıdır. Bu konuda Kazım yoldaşın söyledikleri vardır. İşçiler hep aynı semtlerde oturmadıkları ölçüde, belirlenmiş hedeflere bağlı bir semt çalışması ya da oradan da takviye alınmış bir çalışma konusunda bir şey söylemek zor oluyor. Böyle kolaylıkları olan yerler de vardır, olmayan yerler de vardır. Dolayısıyla tamamen bir somut değerlendirme sorunudur.

Son olarak, fabrikaya bizzat içerden müdahalenin sorunları var. Bu mümkün sınırlar içerisinde fabrikanın kendisine sızmaktır. Bu konuda halihazırda önemli güçlüklerle yüzyüzeyiz, çok fazla imkana sahip değiliz. Tekstil işkoluna bazı yoldaşlarımız girip çıkabiliyorlar. Onun ötesinde yürütülecek çalışmayla fabrikanın içinden bizzat işçi ilişkileri yakalamaktan başka içeriden müdahalenin olanaklarına kavuşmanın yolu yoktur. Dışardan gidip içerden bağlantıları yaratabilmek gerekiyor. Başarılı bir çalışma ve yoğunlaşmayla bunun imkanları vardır. Bir yoldaşın İstanbul üzerinden özetlemeye çalıştığı deneyim de bu konuda bir fikir verebilmektedir. Ben deneyimi yanlızca yoldaşın anlatımından değil, aynı zamanda yazılı metinlerinden okuduğum için de söylüyorum. Düne kadar hiçbir tanıdığımızın olmadığı bir fabrikanın servislerine

şimdi kendi gazetemizi götürebiliyoruz. İşçiler elimizden alıp dağıtıyorlar; "Almayan kalmasın arkadaşlar, herkes aldı mı?" diye de sesleniyorlar. İşte bu bir çözüm yoludur. Bu gide gide sana içeriden müdahale imkanlarını yaratmaktadır. Zaten bir taraftan kitle çalışmasını yaparken, öte taraftan da, bunların en ileri unsurları kimlerdir, bunları nasıl kazanabilirim sorununu da kendi içinde çözmek zorundasın. Böyle bir çaba içerisinde olmak durumundasın.

Fabrika çalışmasıyla ilgili olarak söyleyeceğim iki küçük nokta daha var. Bunlardan biri bir yoldaş tarafından da dile getirildi. Bu, deneyimlerin sürekli toparlanması ve örgüte iletilmesidir. Eğer biz bu yılı parti yılı çerçevesinde aynı zamanda fabrika çalışması yılı da ilan etmek durumundaysak, bu deneyimlerin sürekli akması gerekiyor. Bu başarılar hem örgütün genelinde teşvik edici olacaktır. Hem de deneyim deneyim olarak gerekli işlevini yerine getirecektir. Sınıf çalışmasına çok özel bir vurgu yaptığımız bir evrede bu deneyimleri toparlamak ve yansıtmak özellikle önemlidir. Deneyimleri sürekli MYO'na akıtmanın, onun sayfalarının sınırlılığı ölçüsünde, bunu politik yayın üzerinden de yansıtmanın tam zamanıdır. Birinci nokta bu.

İkincisi ise şudur; çalışmamızın başarısına belli ölçütler koymamız gerekiyor. Ben bunun bir hareketi disipline etmede özel bir payı olduğuna inanıyorum. Dikkat ediniz, biz Olağanüstü Konferanstan beri yıl üzerinden konuşuyoruz. '93 yılını belli sınırlar içersinde kazandığımızı, '94 yılını hedeflediğimiz sınırlar içerisinde kazanamadığımızı, '95 yılını ise saptanmış hedefler doğrultusunda kazanmak istediğimizi söylüyoruz. Bu durumda zamanı daha ayarlı, daha bilinçli bir biçimde kullanabiliyorsun. Her bir yıl için bir muhasebe yapmak ihtiyacı duyuyor, hedeflerini gözden geçirmek durumunda kalıyorsun. Başarın varsa bu sana daha ileri hedefler için motivasyon veriyor. Zayıflığın ya da nisbi bir başarısızlığın varsa bunun nedenlerini sorgulamak sorumluluğuyla yüzyüze kalıyorsun. Bundan fabrika çalışması için çıkarılacak sonuç şudur. Bence fabrika çalışmamızın ilerlediğinin hep belli göstergeleri olabilmelidir. Ayda dağıtılan bildiri sayısı bunun bir ölçüsü olabilir; dolaysız MYO dağıtımı bunun bir ölçüsü olabilir; MYO'ya fabrika işçisi olarak yazılan mektupların sayısı bunun bir ölçüsü olabilir. Fabrika işçisi taraftarların sayısındaki artış bunun bir ölçüsü olabilir. Ve nihayet fabrika hücresi kurmak bunun bir ölçüsü olabilir; başlangıçta, elbette ki bu fabrika çalışma grupları ya da komiteleri biçiminde olacaktır.

Faaliyetler mutlaka bu ölçütler üzerinden değerlendirilmelidir. Sağlanan ilerlemenin kendisi buralar üzerinden ölçülebilmelidir. Bu çalışmayı gözden geçirmek, yenilemek, güçlendirmek bakımlarından, çalışmayı kendi içinde disipline etmek ve akan zamanı daha tasarruflu kullanmak bakımından fazlasıyla işlevsel olacaktır.

Biz genele hesapsızca yayılan değil ama, hedeflediğimiz fabrika bölgelerini ve semtlerini hedef alan etkili bir genel politik faaliyeti böyle bir dönemde zayıflatmamalı, tersine bu çalışmaya paralel bir biçimde devreye sokmalıyız. Bence biz yakın geçmişte bu konuda biraz hata yaptık. Başlangıçta böyle bir faaliyet yürütüyorduk. Ardından böyle bir faaliyeti tasfiye ederek, sözümona fabrikalarda yoğunlaşma faaliyetini gündeme getirdik. Oysa, eğer fabrika çalışması hareketin gelişme süreci içerisinde ortaya çıkıyorsa, yani güç toplama süreci içerisinde daha somut, daha olanaklı bir çalışma haline gelebiliyorsa, bu bir önceki etkinlik alanım tasfiye ederek değil, bunun zemini üzerinde yoğunlaşılan, daha ileri hedefleri olanaklı kılan bir çalışma olarak gündeme gelmelidir. İşçiler mutlaka genel planda bizim sesimizi, adımızı, afişimizi, yazımızı yoğun bir biçimde duyabilmeli, görebilmelidirler. Örgütümüzün etkinlikleriyle yalnızca fabrikadan değil, örneğin semtten ya da gittiği bir ana noktadan da yüzyüze gelebilmelidirler. Hareketin gücü ve etkisi kendini buradan gösterecektir. Bunu somutta hedef aldığımız fabrikalardaki işçi kitleleri üzerinde yaratılacak politik etki bakımından önemli görüyorum. Ama yanısıra, hareketin genel politik iddiası bakımından da önemlidir. Toplumun karşısında işçi sınıfının öncü partisi olarak çıkan bir partinin toplum düzeyinde de bir politik ses olabilmesi, şiarlarını duyurabilmesi, gücünü ve tekinliğini sergileyebilmesi gerekiyor. Bence İstanbul il komitesi bu konuda belli bir kolaycılığı seçti. Ordaki güçleri ve enerjiyi güya fabrika çalışmasına teksif etmek kararı aldı, ama sonuçta bunu da gereğince yapamadı. Eğer sözkonusu olan gelişmeyse, onu tasfiye etmeden, belki belli ölçülerde sınırlayarak, yoğun bir fabrika çalışmasını gündeme getirilebilmeliydi. Çünkü o faaliyet yanlış değildi; o faaliyet o şekliyle yalnızca eksikliydi, tek yönlüydü. Biz genelde sesimizi duyuruyorduk, özelde belli alanları dövüyorduk. Bu giderek o alanlar içinde ya da birimler üzerinde derinleşen bir çalışma şeklinde boyutlanabilmeliydi. Hareketin genel politik kimliği ve iddiası bakımından bunun çok özel bir önemi var. Özellikle parti fikri ve iddiası bakımından...

Araçlar, olanaklar ve perspektif sorunu

Kapitalist toplumun temel dinamiği işçi sınıfı olduğuna göre, bu düzen işçi sınıfının ihtilalci sınıf partisi ve bu partinin önderliğinde tüm ezilenlerin ayaklanmasıyla yıkılacaktır. Peki, düzeni yıkacak öncü güç işçi sınıfı ise, bugün komünistler ve devrimciler işçi sınıfı ile birleşmenin olanak ve araçlarından ne kadar yararlanabiliyorlar? Bu sorunu Polisan işçilerinin düzenlediği dayanışma gecesi üzerinden irdeleyeceğiz. Burada komünistler ile devrimci-demokratların konuya ilişkin teorik açılımlarını tekrarlamak gerekmiyor. Yalnızca somut pratik üzerinden aradaki farkı ortaya koyacağız.

Polisan işçilerinin gecesinde İP, SİP, BSP, SDP vb. liberal reformistlerin geceye bir nebze olsun katabilecekleri hiçbir şey olamayacağı için onları geçiyoruz. Ama kendilerine devrimcilik misyonu yükleyen devrimci-demokratlara söyleceğimiz bir kaç sözümüz olacak.

Bu dayanışma gecesi için Polisan işçileri bir süre öncesinden faaliyet yürütmeye başladılar. Çeşitli yerlere satılması için biletler bırakıldı. Bunu, işçilerle bağ kurma ve diyaloğa girmenin önemli bir aracı olarak gören komünistler bu faaliyete yakın bir ilgi gösterdiler. Biz kendi bölgemizde aldığımız biletleri büyük fabrikaları gezerek ve oturduğumuz mahalledeki insanların evlerini gezerek ısrarlı bir çaba ile sattık. Bu süreç içinde onlarca yeni fabrika ve yeni işçi tanıdık. Diyaloğa girdik, tartıştık ve yeni ilişkiler yakaladık. Direniş gecesi biletlerini sınıfla bağ kurabilmenin bir aracı olarak etkin bir biçimde kullandık. İşçilerin kimi zamanlarının olmadığını söyleyerek, kimisi mali sıkıntı nedeniyle bilet almakta isteksiz davrandı. Bunun üzerine sınıf dayanışmasının önemi üzerine tartıştık. İşin en ilginç yanı bölgedeki işçilerin büyük bir bölümünün dayanışma gecesinden haberlerinin olmamasıydı. Polisan Petrol-İş'te örgütlü bir fabrika, fakat Petrol işe bağlı diğer fabrikaların işçilerinin geceden haberleri yok! Sendika temsilcisi ile görüşüyoruz, onun da haberi yok. Bu vesileyle sendikaların gerçek yüzünü işçilere teşhir ettik, politikalarımızı ortaya koyduk. İşte budur politik faaliyet!

Bir başka fabrikaya, direnişteki İpragaz işçilerine gidiyoruz. Onların geceden haberleri var. Polisan işçilerinin kendilerini ziyarete gelmesiyle gece yapılacağını öğrenmişler. Ancak direnişleri süren İpragaz işçileri kötü bir atalet içerisindeler. Onlarla bu sorun üzerine tartışmaya başlıyoruz. Bizim basıncımız ve önerilerimizle bir bildiri yazıp dağıtıyorlar. Çevre halkının direnişe destek vermesini istiyorlar. Görüyoruz ki, işçiler, atılan ne kadar küçük adımlar olursa olsun, harekete geçirilebiliyorlar. Buradan sınıfla bağ kurmanın sayısız olanağı ve aracı olduğunu anlıyoruz. İşte bu da bir sınıf çalışması deneyimidir.

Gezdiğimiz fabrikaların geceden habersiz olmaları şaşırtıcı değil. Çünkü sendikaların işçi sınıfının bilincini bulandırmaktan, onları mücadelede geriye çekmekten başka bir işe yaramadıklarını biliyoruz. Burada asıl dikkate değer olan, çalışma yürüttüğümüz bölgede devrimci-demokratların bu dayanışma gecesine ilişkin hiçbir faaliyetine rastlayamamış olmamızdır. Bu arkadaşlar kolay yoldan gövde gösterisi yapmayı iyi başarıyorlar. Fakat direnişte bulunan işçilerin dayanışma gecesine biraz olsun ilgi göstermek ihtiyacı duymuyorlar. Kuşkusuz tek tek gelenler vardı. Fakat oraya kitleleriyle birlikte gelme sorumluluğu gösterselerdi gecenin politik atmosferi çok daha farklı olabilirdi. Kuşkusuz burada sözkonusu olan basit bir ilgisizlik ya da sorumsuzluk değil, temel perspektiflere ilişkin bir sorundur.

Gecede sendika pankartlarının dışındaki tek pankartın komünistlerinki olması, yine en etkin legal faaliyeti komünistlerin yürütmesi, devrimci demokratlar ile komünistlerin işçi sınıfına nasıl baktıklarının ortaya koyması bakımından anlamlıdır. Bu noktada devrimci demokratlar ile komünistler arasındaki fark çok net bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Buradan kendimize çıkaracağımız ders ise, sınıf ile bağ kurabilmenin araç ve olanaklarının bizim yaratıcılığımıza bağlı olarak sınırsız sayıda olduğudur.

F. YALÇIN

Zindanlarda günlük yaşamın politikleştirilmesi

Her komünist ve devrimci zindanların birer okul olarak görülmesi gerektiğini bilir. Devrimci hareketin 12 Eylül'le başlayan zindan deneyimi bu gerçeği genel planda doğrulamakla kalmamış, bu alanda kapsamlı bir miras da bırakmıştır.

Devrimci hareket zindanlarda düşmanın ehlileştirme ve teslim alma saldırılarına karşı direnmekle birlikte, bu mücadelenin sonuçlarını gerek günlük yaşamının, gerekse siyasal mücadelenin örgütlenmesine maletmede başarısız kalmıştır. Zindan alanında "91 süreci" bu başarısızlığı bir hayli doğrulamıştır. Özellikle 1987'den itibaren gündeme sokulan rehabilitasyon politikası sözkonusu bu başarısızlığın üzerine oturmuş, '91 yılından itibaren de bu politika sonuçlarını vermeye başlamıştır. Kuşkusuz zindan cephesinde uç veren tasfiyecilik devrimci hareketi saran tasfiyecilik sürecinden bağımsız gelişmemiştir. Büyük ölçüde dışarıdaki tasfiyeci süreçten beslenmiştir. Düşmanın rehabilitasyon politikası '91'den itibaren boyveren tasfiyecilik dalgasının üzerinde şekillenmeye başlamıştır.

Tasfiyecilik ve rehabilitasyon özünde aynı amaca hizmet eder. Devrimin deyim uygunsa ehlileştirilmesidir. Yakın tarihin bu alandaki zengin deneyimi zindanlarda yaşamın örgütlendirilmesi problemini gündeme getirmektedir. Başka bir ifadeyle yaşamın politikleştirilmesi ve devrimcileştirilmesi problemidir bu.

Herşeyden önce, zindanlar sınıf mücadelesinin en açık ve en çıplak yaşandığı alanlardır. Devrim ile karşı-devrim arasındaki çatışma en yoğun ve en sert bir biçimde zindanlarda yansır. Düşmanın komünistleri ve devrimcileri sıcak mücadeleden tecrit etmek ve onu süreç içerisinde ehlileştirmek amacıyla kullandığı zindanları, komünist ve devrimci tutsaklar birer devrim mevzileri haline getirmekle yükümlüdürler. Düşmanın hesap ve politikaları ancak bu yolla boşa çıkartılabilinir. Bu ise yaşamın devrimcileştirilmesi ve politikleştirilmesiyle mümkündür.

Zindanda günlük yaşamın bütünüyle politikleştirilmesi demek dışarıda ve her alanda yaşanan gelişmelerle içiçe olabilmek ve kendi günlük yaşamını bu gelişmelerin bir parçası haline dönüştürebilmek demektir. Bu yalnızca kendi ülkesinde yaşanan gelişmelerle sınırlı olmamalı, diğer ülkelerde yaşanan gelişmeleri de kapsamalıdır. Salt politik gelişmeler ve olaylarla sınırlı bir duyarlılık da sıcak mücadelenin kendisiyle kaynaşmak için yeterli olmayacaktır. Gerçekte yaşamın politikleştirilmesi, sınıflar mücadelesinin her alanındaki gelişmeleri izleyebilmek ve bu gelişmelerden sonuçlar çıkarabilmek demektir. Yaşamın devrimcileştirilmesi, komünist ve devrimci tutsaklar için dünyanın yorumlanması değil, fakat dünyanın değiştirilmesi temel prensibinden hareketle yaşamın programlanması ve disipline edilmesi üzerinde şekillenecektir. Başka bir ifadeyle komünist ve devrimci tutsağın kendi kişiliğinde burjuva toplumu parçalayarak sosyalist toplumu şekillendirmesidir. Düzenden ideolojik, politik ve kültürel alanda tam bir kopuşu gerçekleştiremeyen bir devrimci tutsak, günlük yaşamını asla sıcak mücadelenin bir parçası haline getiremez.

Komünist bir tutsak asla kendini zindan duvarlarının içine hapsedemez. Böylesine bir şekilleniş tek şeyi gösterir. O da çözülme ve tükenişin yaşamını içten içe kemirmeye başladığıdır. Düşmanın rehabilitasyon politikası tam da bunu amaçlamaktadır. Komünist bir tutsak fiziki olarak sıcak mücadelenin dışında kalsa da, fakat yine de o bütünüyle sıcak mücadelenin içinde olmak zorundadır. İnanç olarak, bilinç olarak ve ruhsal bakımdan... Kuşkusuz bu bilinci ve özellikleri edinmek kendiliğinden olmayacaktır. Bunun için o her gününü yeniden üretmek zorundadır.

Özetle, komünist bir tutsak, günlük yaşamını örgütlerken, kendisinin aynı zamanda sıcak mücadeleye en iyi şekilde donanarak hazırlanması gerektiğinin bilinciyle hareket etmelidir. Tutsaklık süreci boyunca kendini ve yoldaşlarını her alanda eğitmek ve yetkinleştirmek yönünde kesintisiz bir çaba içinde olmak zorundadır.

Ekimci tutsaklar

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Israrlı ve birleşik mücadele için ileri!

Kurtköy İpragaz işçilerinin direnişi sürüyor

Sermayenin krizin yükünü işçi sınıfı ve emekçilere yıkabilmek için başvurduğu saldırılardan birisi de işçi kıyımı ve taşeronlaştırmadır. Bunun bir örneği de Pendik-Kurtköy İpragaz dolum tesislerinde yaşandı.

Dört yıl önce özelleştirilen İpragaz tesislerinin bugünkü patronu Fransızlar. Özelleştirme ile birlikte işçi kıyımı gündeme geldi. İlk işçi kıyımlarına karşı bir direnişin gelişmemesinden güç alan işveren yeni kıyımlara girişti. Ankara, Kırıkkale ve en son olarak da Pendik-Kurtköy tesislerinde kıyım yaşandı. Kurtköy dolum tesislerinde çalışan 31 işçiden 7'sinin işten atılması üzerine işçiler iş yavaşlatma eylemine başladılar ve vizite eylemi yaptılar. Ardından da, arkadaşları geri alınıncaya kadar eylemde kararlı olduklarını belirterek iş durdurdular. Bunun üzerine işveren tüm işçilerin işine son verdiğini açıkladı.

İpragaz işçilerinin direnişi kararlılıkla sürüyor. İşveren şu an için aldırmaz gibi görünse de, Eylül ayı ile birlikte dolum ihtiyacı artacak. Yarımca tesisleri 24 saat dahi çalışsa bunu karşılayabilecek durumda değil. İpragaz bugün dolumu karşılamak üzere Aygaz tesislerinin bir kısmını kullanıyor. Burada da görüldüğü gibi sermaye işçi sınıfının mücadelesi karşısında tekvücut olarak hareket edebiliyor. İşçi sınıfı ve emekçiler de sermayenin karşısına tekvücut olarak çıkmayı başarabilmelidir.

Bugün İpragaz işçileri mücadeleyi kazanabilmek için, esas olarak kendi özgüçlerine ve sınıf kardeşlerine güvenmek durumundadırlar. Sendika bürokratlarının "önderliğinde" süren bir mücadelenin başarı kazanma şansı yoktur. Bu nedenle komiteler kurmalı, mücadelelerinin haklılığını diğer fabrika işçilerine, çevre halkına ve kamuoyuna duyuran, böylece onların desteğini alan etkin bir propaganda-ajitasyon faaliyeti yürütmelidirler. Sayılarının az olması zayıflık yaratan bir etken olmamalıdır. Önemli olan gösterilecek mücadele azmi ve kararlılıktır.

Mert Serhat/İstanbul

Bir kez daha sendikal ihanet!

'80 öncesinde olduğu gibi '80 sonrasında da Bossa-1'de, Sabancı Holding'in tüm güvenlik önlemlerine rağmen mücadele sürüyor.

Bossa-1 yemekhanesinde taşeron olarak çalışan 42 işçi, sendikalaşmaları nedeniyle işten atılmaları üzerine 23 Temmuz'da direnişe geçti. Taşeronun kendilerini asgari ücretle kölelik koşullarında çalıştırmasına karşı çıkan işçiler, 4 aylık bir sendikalaşma mücadelesi yürüterek patronu toplusözleşmeye çağırdılar. Bunun üzerine patron 42 işçiyi toplu olarak işten atarak Ülkü Ocaklarından getirdiği 40 faşisti çalıştırmak istedi. Bu tutum işçilerin mücadele azmini daha da biledi. Tüm baskılara rağmen 23 Temmuz günü mücadele ateşi tutuşturuldu. İçerideki işçiler dışarıya çıkmayarak işyerini işgal ettiler. Dışarıda kalanlar da arkadaşlarını desteklemek için fabrika önünde toplandılar. Devletin kolluk güçlerinin tüm baskı ve saldırılarına rağmen aile ve çocuklarıyla üç günlük bir direnişi başarıyla sürdürdüler. Faşistleri işyerinden içeri sokmadılar, servislerden attılar. Toplu halde işyerinin önünü işgal ederek giriş-çıkışları engellediler.

Sonuçta onları yenen ne Sabancı'nın faşist kolluk kuvvetleri, ne de sermaye devletinin zorbalığı ve baskısı oldu. Onlar da, daha önce Bossa işçilerinin 50 gün süren grevinde olduğu gibi, reformist sendikal anlayışın ihanetine uğradılar. Kendilerine destek sözü veren DİSK Tekstil yöneticileri ile kendilerini örgütleyen Oleyis yöneticilerinin teslimiyetçi ihaneti ile karşı karşıya kaldılar.

Ekim okuru bir işçi/ Adana

Genç işçiler direndi ve kazandı

Gebze'de küçük bir işletme olan Damla Ticaret işçileri, çalışma koşullarının ağırlığı ve ücret yetersizliği nedeniyle direnişe geçtiler.

Yaşları 14 -22 arasında değişen 13 işçi, sendikasız ve sigortasız olarak günde onbuçuk saat çalışıyorlar, bu da yetmiyormuş gibi işverenin keyfi işten atma uygulamalarına maruz kalıyorlardı. Bu uygulamalara boyun eğmeyerek tepki gösteren genç emekçiler üç gün iş bıraktılar ve taleplerini işverene ilettiler.

İşveren bazı işçileri satın almaya çalışmak türünden iğrenç yöntemlere başvurdu. Bunu başaramayınca işçileri toplu olarak işten atmakla tehdit etti. Genç işçiler kendi aralarında kurmayı başardıkları birliğin verdiği güçle büyük bir kararlılık ortaya koydular. Kimsenin işten çıkarılmayacağını, böyle bir durumda hiçbir yeni işçiyi işyerine sokmayacaklarını bildirdiler. Alman bu net tutum karşısında işveren, talepleri karşılamayı, ücret artışı sağlamayı, 18 yaşından büyük işçileri sigortalı yapmayı kabul etmek zorunda kaldı.

Fakat işçiler işbaşı yaptıktan sonra, işveren yanlısı ustabaşı, işçileri greve sürüklediği gerekçesiyle bir işçiyi işten çıkardı. Bunun üzerine tam bir birlik halinde davranan işçiler, işten atılan arkadaşları işe alınana kadar tekrar iş bıraktılar. İşveren bu kararlılık karşısında boyun eğerek atılan işçiyi geri almak zorunda kaldı ve işçilerin diğer taleplerini de yerine getireceğini açıkladı.

İşçiler; sermayeye ve onun yandaşlarına karşı tekvücut olmaktan başka bir çarelerinin olmadığını, baskılara boyun eğmeyeceklerini ve bundan böyle çok daha örgütlü bir biçimde hareket edeceklerini söylüyorlar. Küçük bir işletme olmasına rağmen, genç işçilerin sergilediği bu kararlı ve net tutumun, sendikasız olarak çalışan ve emek-sermaye çelişkisini yoğun olarak yaşayan diğer konfeksiyon atölye ve işletmelerindeki işçilere örnek olması gerekiyor.

Ekim okuru bir işçi/Gebze

Gözaltılara, İşkencelere, Kayıplara ve Kontr-gerilla Cinayetlerine Karşı Mücadele Bayrağını Yükseltelim!

Adana'da dizginsiz ve vahşi bir devlet terörüyle yüzyüzeyiz. Gün gün, saat saat tırmandırılan sistematik, yoğun ve pervasız, bilinçli ve örgütlü bir devlet şiddetiyle karşı karşıyayız, Mahalle ve ev baskınları, evlere taşınan işkenceler, kontr-gerilla cinayetleri ve gözaltında kayıplar gündelik yaşamın bir parçasıdır artık.

Adana'da devlet bir zulüm makinasıdır. İşçi ve emekçilerin oturduğu, Kürt halkının yoğun olarak yaşadığı Şakirpaşa, İsmetpaşa, Dağlıoğlu, Gülbahçesi, Dumlupmar, Barbaros, Yenibey, Mutlu, Dervişler, 19 Mayıs, Anadolu vb. gibi semtler yoğun bir polis ablukası ve işgali altındadır. Bu mahallelerde ev baskınları sistematik ve günlük bir uygulamadır. Hergün onlarca emekçi gözaltına alınmakta, evleri yağmalanarak işkenceden geçirilmektedirler.

Adana'da devlet bir işkence makinasıdır. Eşinin ve çocuklarının yanında kadınlara işkence yapılıyor. Analarının gözleri önünde meydan dayağı atılıyor çocuklarına. Evlerinde ve karakollarda günlerce rehin tutuluyor ana babalar. Ve evler yakılıyor Adana'da; Anadolu Mahallesi'nde olduğu gibi... (...)

Saldırılara karşı çıkmak, sesini yükseltmek için ne bekliyorsun? Terörün sana kadar uzanmasını bekleme! Verilmek istenen gözdağı ile yıldırılmak istenen sensin. Saldırılar seni teslim almak içindir. Kır bu zinciri. Artık susma! Her saldırı senden, onurundan ve insanlığından bir parça alıp götürüyor. Buna izin verme! Unutma! Susmak onaylamaktır! Suça ortak olmaktır! Susma, sustukça sıra sana gelecek! Devlet terörüne son demelisin artık. Mahalle ve ev baskınlarına, gözaltılara, işkencelere, kayıplara ve kontr-gerilla cinayetlerine karşı mücadele et ve saldırılara karşı diren! ...

EKİM Adana İl Örgütü'nün Temmuz '95 tarihli bildirisinden...

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Ölümünün 100. yıldönümünde saygıyla anıyoruz

Proletaryanın büyük savaşçısı ve öğretmeni Engels'in anısı sonsuza dek yaşayacaktır!

Nasıl bir zeka meşalesi söndü.
Nasıl bir yürek durdu!

Friedrich Engels 5 Ağustos 1985 tarihinde Londra'da yaşama gözlerini kapadı. Dostu Karl Marx'tan (1883'te öldü) sonra, Engels tüm uygar dünyada çağdaş proletaryanın en büyük bilgini ve eğiticisi olmuştur. Yazgının Karl Marx'la Friedrich Engels'i birleştirdiği günden beri, iki arkadaşın yaşamları boyunca yarattıkları eserler ortak faaliyetlerinin meyvesi olmuştur. Bu bakımdan, Friedrich Engels'in proletarya için yaptıklarını anlayabilmek için, Marx'ın doktrin ve eyleminin çağdaş işçi hareketinin gelişmesinde oynadığı rolü iyice bilmek gerekir. Marx'la Engels, işçi sınıfının ve isteklerinin, burjuvazinin yanısıra ister istemez proletaryayı da yaratan ve örgütleyen bugünkü ekonomik rejimin zorunlu birer ürünü olduklarını ilk kez gösteren yazarlar olmuşlardır. İnsanlığın, bugün belini büken kötülüklerden iyi yürekli insanların iyi niyetli girişimlerinin değil, örgütlenmiş proletaryanın sınıf mücadelesinin kurtaracağını göstermişlerdir. Marx ve Engels, bilimsel eserlerinde, sosyalizmin bir hayal değil, modern toplumun üretim güçlerinin gelişiminin nihai amacı ve zorunlu sonucu olduğunu ilk kez açıklamış olan yazarlardır. Günümüze dek, tüm yazılı tarih, sınıf mücadelelerinin, bazı sosyal sınıfların başkaları üzerinde tahakküm ve zaferlerinin tarihi olmuştur. Ve bu durum, sınıf mücadelerinin ve sınıf tahakkümünün temelleri, yani özel mülkiyet ve sosyal üretim anarşisi ortadan kalkmadıkça sürüp gidecektir. Proletaryanın çıkarları bu temellerin yıkılmasını ve örgütlenmiş işçilerin bilinçli sınıf mücadelesinin bu amaca yöneltilmesini gerektirir. Sınıf mücadelesiyse politik bir mücadeledir.

Marx'la Engels'in bu görüşlerini, kurtuluşu için savaşan tüm proletarya benimsemiştir bugün; ancak 1840'larda, yani iki arkadaş sosyalist yayınlarda işbirliği yapmaya ve dönemlerinin sosyal hareketlerine katılmaya başladıkları sırada, bunlar yepyeni düşüncelerdi. Siyasal özgürlükler için, kralların keyfi hareketlerine, polisin ve papazların haksızlıklarına karşı koymak için ellerinden geleni yaptıkları halde, burjuvazi ile proletarya arasındaki çıkar uzlaşmazlıklarını göremeyen yetenekli ya da yeteneksiz, namuslu ya da namussuz sürüyle insan vardı. Bunlar işçilerin bağımsız bir sosyal güç olarak harekete geçebilecekleri düşüncesini bile benimseyemiyorlardı. Öte yandan, içlerinden bazıları dahi bile sayılabilecek olan pek çok hayalperest, yeryüzünde barışı ve evrensel refahı egemen kılmak için hükümetleri ve egemen sınıfları sosyal düzenin haksızlığına inandırmanın yeterli olacağını sanıyorlardı. Mücadelesiz bir sosyalizm düşlüyorlardı. Son olarak, o zamanların sosyalistlerinin çoğu ve genellikle işçi sınıfının dostları, proletaryayı, sanayinin gelişmesiyle birlikte gittikçe büyüdüğüne dehşetle tanık oldukları bir *yara* olarak görüyorlardı. Onun için de, her çareye başvurarak sanayinin ve proletaryanın gelişmesini durdurmaya, "tarihin tekerleğini" durdurmaya çalışıyorlardı. Proletaryanın gelişmesinin herkese korku saldığı bir sırada, Marx ve Engels tam tersine bütün umutlarını proletaryanın aralıksız büyümesine bağlıyorlardı. Ne kadar çok proleter olursa, devrimci sınıf gücü ne kadar artarsa, sosyalizm o kadar yaklaşmış ve olanak içine girmiş olacaktı. Marx'la Engels'in işçi sınıfına yaptıkları hizmeti bir kaç sözcükle özetlemek gerekirse, denebilir ki, onlar işçi sınıfına kendi kendisini tanımasını, kendi bilincine varmasını öğretmişler ve hayallerin yerine bilimi getirmişlerdir.

(...)

Lenin'in Engels'in ölümü üzerine kaleme aldığı "Friedrich Engels" başlıklı yazıdan (1895)...